

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

Кафедра внутрішньої медицини №1

СИЛАБУС

ІНТЕГРАТИВНИЙ КУРС: ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ **вибіркова навчальна дисципліна**

(навчальна дисципліна обов'язкова/вибіркова)

рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
спеціальність	228 «Педіатрія»
кваліфікація освітня	магістр Педіатрії
кваліфікація професійна	лікар
освітньо-професійна програма	«Педіатрія»
форма навчання	денна
курс(и) та семестр(и) вивчення навчальної дисципліни	6 курс, XI-XII семестри

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Маслова Ганна Сергіївна – Зав.кафедри, д.мед.н., доцент; Шапошник Ольга Анаотліївна - к.мед.н., доцент; Кудря Ірина Павлівна – к .мед.н., асистент Лиманець Тетяна Володимирівна – к .мед.н., асистент Крючко Тетяна Олександрівна, д.мед.н., професор; Пода Ольга Анатоліївна, к.мед.н., доцент; Саргош Оксана Дмитрівна, к.мед.н., доцент; Громова Антоніна Макарівна, зав. каф., д.мед.н., професор. Мітюніна Ніна Іванівна, к.мед.н., доцент Ляховська Тетяна Юріївна, к.мед.н., доцент Кетова Олена Миколаївна, к.мед.н., асистент Шейко Володимир Дмитрович, д.мед.н., професор. Ксьонз Ігор Володимирович, д.мед.н., професор. Должковий Сергій Вікторович, к.мед.н. доцент Гриценко Євген Миколайович, к.мед.н., доцент. Черкун Олексій Юрійович, к.мед.н. асистент Белікова Інна Володимирівна, к.мед.н. доцент Плужнікова Тетяна Владиславівна, Ляхова Наталія Олександрівна, к. мед. н., доцент кафедри
Профайл викладача (викладачів)	https://int-med-one.pdmu.edu.ua/team https://pediatric-two.pdmu.edu.ua/ https://ecology.pdmu.edu.ua/team https://akusher-one.pdmu.edu.ua/team https://soc-med.umsa.edu.ua/team https://surgery-two.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон (викладачів)	Маслова Ганна Сергіївна Шапошник Ольга Анатоліївна 0993057095 Кудря Ірина Павлівна – 066-206-91-61 Лиманець Тетяна Володимирівна – 066-217-94-14 Крючко Тетяна Олександрівна, д.мед.н., професор; Пода Ольга Анатоліївна, к.мед.н., доцент; Саргош Оксана Дмитрівна, к.мед.н., доцент; Громова Антоніна Макарівна, д.мед.н., професор. Мітюніна Ніна Іванівна, к.мед.н., доцент Ляховська Тетяна Юріївна, к.мед.н., доцент Шейко Володимир Дмитрович, д.мед.н., професор. Ксьонз Ігор Володимирович, д.мед.н., професор. Должковий Сергій Вікторович, к.мед.н. доцент Гриценко Євген Миколайович, к.мед.н., доцент. Кетова Олена Миколаївна, к.мед.н., асистент Белікова Інна Володимирівна, к.мед.н. доцент+38 0509108385 Плужнікова Тетяна Владиславівна, +38 0952064414 Ляхова Наталія Олександрівна, к. мед. н., доцент кафедри +38 0506147638
E-mail:	Маслова Ганна Сергіївна maslovaas1708@gmail.com Шапошник Ольга Анатоліївна olga.shaposhnyk2017@gmail.com Кудря Ірина Павлівна – kudria.iryana@gmail.com Лиманець Тетяна Володимирівна – tlymanets@gmail.com Крючко Тетяна Олександрівна, д.мед.н., професор; pediatric2@pdmu.edu.ua Пода Ольга Анатоліївна, к.мед.н., доцент; pediatric2@pdmu.edu.ua Саргош Оксана Дмитрівна, к.мед.н., доцент; ecology@pdmu.edu.ua

	Громова Антоніна Макарівна, зав. каф., д.мед.н., професор. Мітуніна Ніна Іванівна, к.мед.н., доцент akushgynec@pdmu.edu.ua Ляховська Тетяна Юріївна, к.мед.н., доцент akushgynec@pdmu.edu.ua Кетова Олена Миколаївна, к.мед.н., асистент akushgynec@pdmu.edu.ua Шейко Володимир Дмитрович, д.мед.н., професор. Ксьонз Ігор Володимирович, д.мед.н., професор. Должковий Сергій Вікторович, к.мед.н. доцент surgery2@pdmu.edu.ua Гриценко Євген Миколайович, к.мед.н., доцент. surgery2@pdmu.edu.ua Черкун Олексій Юрійович, к.мед.н. асистент surgery2@pdmu.edu.ua Белікова Інна Володимирівна, к.мед.н. доцент byelikova.inna@gmail.com Плужнікова Тетяна Владиславівна, pluznikovat197@gmail.com Ляхова Наталія Олександрівна, к. мед. н., доцент кафедри
Контактний телефон кафедри	+38 (0532) 56-11-61
Е-mail кафедри	vnutrmed1@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://int-med-one.pdmu.edu.ua

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів / годин – 9 / 270, із них:

Лекції (год.) – 0

Практичні заняття (год.) – 90

Самостійна робота (год.) – 180

Вид контролю – **Підсумковий модульний контроль**

Політика навчальної дисципліни:

Організація освітнього процесу вибіркової навчальної дисципліни Інтегративний курс: теоретичні основи клінічної медицини реалізується на кафедрі внутрішньої медицини №1 (база кафедри вул. Шевченка 23) відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/0nrGNrEzksWWytpXV8j05INcg9wbyVjkYx9FrbEY.pdf та ґрунтується на засадах академічної доброчесності.

Викладання освітньої компоненти в особливих умовах (військовий стан, карантин під час пандемії) може здійснюватися за допомогою технологій дистанційного навчання, а саме з використанням платформ Google-класу та Zoom.

Під час навчання слід дотримуватися таких політик:

- Положення про «Неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу Полтавського державного медичного університету»
https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/Naj27POg8c3ZiBAbT1czec3PYWQqO6YDuB7I2qq2.pdf
- Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету
https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/zr3FjyN6oKY7qqQax2EfYjhdlnZg7YvhqyD58WZj.pdf
- Правил внутрішнього розпорядку для студентів Полтавського державного медичного університету
https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/OaN2nwysLPFAUDRvuDPvFSpzM1j9E9CwQQkgr93b.pdf
- Положення про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/6Tdcp23hyEkS7hqbJXdxYJVvURg4ZBljhCLVpOoU.pdf
- Положення про організацію самостійної роботи студентів в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/9fsgUnv0JUzOhYB7CkJF2dX8jSDmM3vlt4LUMebt.pdf
- Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти Полтавського державного медичного університету
https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/d2v3WhcBOWnuedYRoBKRe7k1xnl4KtbB2r2NR2CG.pdf
- Положення про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами освіти Полтавського державного медичного університету
https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/65GC4bRqLembOGII7xon3ISIR7hQtFXcxUrSjdCA.pdf
- Положення про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/6Tdcp23hyEkS7hqbJXdxYJVvURg4ZBljhCLVpOoU.pdf
- Положення про «Електронний журнал успішності» (ez.umsa.edu.ua) в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/IO1LPMtso9YsbUQkSTaDJ8wQrkBDjoFnGZUuEpho.pdf

- Положення про рейтинг здобувачів вищої освіти Полтавського державного медичного університету https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/NodgoGa48aOWPErstHcBGEagkjBk1rWUwaxvZfde.pdf
- Положення про матеріальне заохочування за успіхи у навчанні студентів Полтавського державного медичного університету https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/RmhZx0Lx1V0c6zZkg1mCkcW6omo3enMM4uB6C5bT.pdf

Опис навчальної дисципліни

Інтегративний курс: теоретичні основи клінічної медицини – розділ медицини, що займається проблемами підвищення рівня теоретичних знань та професійних навичок з базових дисциплін клінічної медицини.

Складається із наступних складових: Внутрішня медицина (3 кредити), «Хірургія, в тому числі дитяча хірургія» (2 кредити), педіатрія (2 кредити), «Акушерство та гінекологія з гінекологією дитячого віку» (1 кредит), «Соціальна медицина, громадське здоров'я» (1кредит).

Знання, отримані під час проходження «Інтегративного курсу: теоретичні основи клінічної медицини», допоможуть успішному проходженню інтегрованого тестового іспиту «Крок-2».

Предметом вивчення інтегративного курсу: теоретичні основи клінічної медицини є: вивчення етіології, факторів ризику, патогенезу, клінічних проявів, диференційної діагностики, основних принципів лікування, первинної та вторинної профілактики захворювань органів серцево-судинної, кістково-м'язевої, травної, дихальної, сечо-видільної систем та системи крові у клініці внутрішньої медицини.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни :

• Пререквізити:

Інтегративний курс: теоретичні основи клінічної медицини, як навчальна дисципліна:

- **базується на** вивченні здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти пропедевтики внутрішньої медицини, а також інших базових дисциплін (медичної біології, медичної та біологічної фізики, біоорганічної та біологічної хімії, гістології, цитології та ембріології з особливостями дитячого віку, анатомії людини з особливостями дитячого віку, патоморфології з особливостями дитячого віку, фізіології та патофізіології з особливостями дитячого віку, мікробіології, вірусології та імунології, радіології), «гігієна та екологія з гігієною дитячого та підліткового віку» й інтегрується з цими дисциплінами; закладає основи для засвоєння здобувачами вищої освіти знань з профільних клінічних професійно-практичних дисциплін; формує вміння застосовувати знання з патології внутрішніх органів у процесі подальшого навчання та професійній діяльності відповідно до принципів доказової медицини.

- ***Постреквізити.*** Інтегративний курс: теоретичні основи клінічної медицини закладає основи для засвоєння здобувачами освіти знань з профільних клінічних професійно-практичних дисциплін; формує вміння застосовувати знання з патології внутрішніх органів у процесі подальшого навчання та професійній діяльності відповідно до принципів доказової медицини. Знання, уміння і навички, які здобуваються після вивчення дисципліни, потрібні для засвоєння таких дисциплін як «Соціальна медицина, громадське здоров'я», «Акушерство та гінекологія з гінекологією дитячого віку», «Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами», «Хірургія, в тому числі дитяча хірургія», «Внутрішня медицина», а також при складанні ЄДКІ Етапу 2 для спеціальності «Педіатрія». Інтегрований тестовий іспит «Крок 2» та Об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспит (ОСП(К)І).

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою вивчення інтегративного курсу: теоретичні основи клінічної медицини є підвищення рівня теоретичних знань та професійних навичок з базових дисциплін клінічної медицини.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- Удосконалити свої знання етіології та патогенезу, клінічних особливостей, діагностичних підходів, сучасних класифікацій та тактики лікування захворювань дитячого віку шляхом проведення клінічних розборів, рішення ситуаційних задач
- Удосконалити свої знання етіології та патогенезу, клінічних особливостей, діагностичних підходів, сучасних класифікацій та тактики лікування захворювань терапевтичного, хірургічного, акушерсько-гінекологічного профілю шляхом проведення клінічних розборів, рішення ситуаційних задач
- Проводити опитування і фізикальне обстеження хворих та аналізувати їх результати у клініці внутрішньої медицини.
- Визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених захворювань у клініці внутрішньої медицини.
- Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених захворювань у клініці внутрішньої медицини.
- Виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань у клініці внутрішньої медицини.
- Визначати провідні синдроми і симптоми у клініці внутрішньої медицини.
- Обґрунтовувати і формулювати попередній діагноз найбільш поширених захворювань у клініці внутрішньої медицини.
- Скласти план обстеження хворого, інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень при найбільш поширених захворюваннях у клініці внутрішньої медицини та їх ускладненнях.
- Проводити диференціальну діагностику, обґрунтовувати та формулювати клінічний діагноз основних захворювань у клініці внутрішньої медицини.
- Визначати тактику ведення (рекомендації стосовно режиму, дієти, лікування, реабілітаційні заходи) хворого з найбільш поширеними захворюваннями у клініці внутрішньої медицини.
- Призначати немедикаментозне і медикаментозне лікування, в т.ч. прогноз-модифікуюче, найбільш поширених захворювань у клініці внутрішньої медицини.
- Проводити немедикаментозну і медикаментозну первинну та вторинну профілактику основних захворювань у клініці внутрішньої медицини.
- Визначати прогноз та працездатність хворих із основними захворюваннями у клініці внутрішньої медицини.
- Діагностувати та надавати медичну допомогу при невідкладних станах у клініці внутрішньої медицини.
- Застосовувати основні алгоритми інтенсивної терапії невідкладних станів у клініці внутрішньої медицини.
- Виконувати медичні маніпуляції.
- Вести медичну документацію у клініці внутрішньої медицини.
- Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (інтегральна, загальні, спеціальні, програмні результати навчання)

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Педіатрія», або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

Загальні:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
7. Здатність працювати в команді.
8. Навички міжособистісної взаємодії.
9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
10. Здатність спілкуватись іноземною мовою. Здатність використовувати міжнародні греко-латинські терміни, скорочення і кліше у фаховому усному й писемному мовленні.
11. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні.

Навички опитування пацієнта.

Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань

Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.

Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.

Здатність до діагностування невідкладних станів.

Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.

Навички надання екстреної медичної допомоги

Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів

Навички виконання медичних маніпуляцій.

Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.

Здатність до проведення експертизи працездатності.

Здатність до ведення медичної документації.

Результати навчання для дисципліни:

по завершенню вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- етіологію, патогенез, клініку, діагностику, лікування та профілактики основних та найбільш розповсюджених захворювань внутрішніх органів
- вплив факторів навколишнього середовища на стан здоров'я різних груп населення, особливо дитячих та підліткових контингентів;
- методи гігієнічної оцінки впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення, в тому числі дітей та підлітків;
- закони гігієни як науки та загальні закономірності зв'язку здоров'я з факторами і умовами середовища життєдіяльності людини;
- основи профілактики захворювань інфекційного та неінфекційного походження;
- засади здорового способу життя та основи особистої гігієни;
- методику проведення запобіжного та поточного санітарного нагляду;
- принципи організації та проведення профілактичних заходів у зв'язку з розвитком територіальних, адміністративних та виробничих одиниць;
- принципи організації та проведення профілактичних заходів у відповідності до основ чинного законодавства України.
- визначення, епідеміологію, класифікацію, етіологію та патогенез найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань дітей перших п'яти років життя;

- клінічні прояви та методи діагностики і диференційної діагностики при неускладненому та ускладненому перебігу найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань дітей перших п'яти років життя;
- план обстеження та лікування дітей перших п'яти років життя при найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворюваннях;
- протоколи надання невідкладної допомоги при найбільш поширених ургентних станах в педіатричній практиці;
- профілактику найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань у дітей раннього віку. Календар профілактичних щеплень.
- особливості анатомічної будови та фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди, особливості формування статевої системи у дитячому і підлітковому віці;
- особливості обстеження дівчаток і підлітків;
- загальна симптоматологія гінекологічних захворювань;
- клініку, діагностику та лікування порушень менструальної функції у різні вікові періоди, нейроендокринні синдроми в гінекології;
- етіологічні та патогенетичні фактори запальних захворювань жіночої репродуктивної системи;
- особливості підготовки та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних та планових оперативних втручаннях. Післяопераційні ускладнення та їх профілактика. Реабілітація після гінекологічних втручаннях;
- сучасні стандарти надання допомоги при невідкладній акушерській та гінекологічній патології;
- етіологічні та патогенетичні фактори основних захворювань жіночої репродуктивної системи, що призводять до неплідності;
- питання планування сім'ї;
- особливості контрацепції у підлітків;
- перебіг фізіологічної вагітності, пологів та післяпологового періоду;
- особливості обстеження та лікування вагітних та породіль при патології вагітності і пологів;
- фізіологія вагітності і пологів у підлітків;
- вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях у підлітків ;
- гіпертонічні розлади при вагітності;
- термінальні стани в акушерстві;
- планування тактики ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду у підлітків;
- ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів і післяпологового періоду у підлітків;
- тактику ведення вагітності, пологів при перинатальних ускладненнях (плацентарній дисфункції, дистресі та синдромі затримки розвитку плода).
- методи діагностики, алгоритм консервативного та оперативного лікування хірургічних захворювань;
- диференційну діагностику найпоширеніших хірургічних захворювань;
- принципи післяопераційного лікування та реабілітації хворих з хірургічною патологією;
- невідкладну медичну допомогу при ургентних хірургічних захворюваннях та вадах розвитку;
- методи діагностики, алгоритм консервативного та оперативного лікування хірургічних захворювань травної системи, серцево-судинної та дихальної систем у залежності від симптомних та синдромних особливостей їх клінічних проявів;
- фактори ризику виникнення ускладнень захворювань травної системи, серцево-судинної та дихальної систем;
- результати лабораторних та інструментальних досліджень травної системи, серцево-судинної та дихальної систем;
- ведення медичної документації у клініці хірургічних хвороб;

- морально-деонтологічні принципи медичного фахівця та принципи фахової субординації у хірургії;
- Методи епідеміологічних (описових, аналітичних) та медико-статистичних досліджень.
- Походження доказів при застосування доказової медицини на практиці.
- Статистичні величини та доцільність їх використання в різних ситуаціях.
- Вимоги до діагностичних тестів, що можуть бути застосовані для скринінгових досліджень.
- Показники ризику та методики їх розрахунку.
- Показники здоров'я населення та фактори, що його визначають.
- Соціально-економічні та біологічні детермінанти, які впливають на здоров'я населення.
- Медико-соціальні проблеми збереження здоров'я населення.
- Основні показники, що характеризують діяльність основних типів закладів та підрозділів охорони здоров'я.
- Основні медико-організаційні чинники, що впливають на діяльність лікаря підрозділу, закладу охорони здоров'я.
- Принципи і методи пропаганди здорового способу життя. Принципи профілактики.
- Принципи адвокаційної компанії щодо сприяння здоров'ю населення.
- Стандартні процедури, включаючи сучасні комп'ютерні інформаційні технології, щодо обробки медичної інформації.
- Системи офіційного документообігу в професійній роботі лікаря, включаючи сучасні комп'ютерні інформаційні технології.
- Методи та шляхи поширення інформації щодо сприяння здоров'я населення.
- Джерела медико-соціальної інформації.
- Основи організації охорони здоров'я в країні.
- Показники якості надання медичної допомоги.
- Порядок надання первинної, спеціалізованої, екстренної, хоспісної медичної допомоги та реабілітації.
- Особливості організації надання медичної допомоги дітям.
- Види непрацездатності населення.
- Методику організації експретизи тимчасової та стійкої втрати працездатності.
- Ресурси організації охорони здоров'я та шляхи раціонального їх використання.
- Основи маркетингу та менеджменту медичних послуг.
- Основи ціноутворення медичних послуг.
- Методику визначення медичної, соціальної і економічної ефективності діяльності закладів охорони здоров'я.

вміти:

- Проводити опитування і фізикальне обстеження хворих з основними хворобами органів серцево-судинної, кістково-м'язевої, травної, дихальної, сечо-видільної систем та системи крові і аналізувати їх результати.
- Визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених хвороб серцево-судинної, кістково-м'язевої, травної, дихальної, сечо-видільної систем та системи крові.
- Аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених хвороб серцево-судинної, кістково-м'язевої, травної, дихальної, сечо-видільної систем та системи крові.
- Виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених хвороб серцево-судинної, кістково-м'язевої, травної, дихальної, сечо-видільної систем та системи крові.
- Формулювати попередній діагноз найбільш поширених хвороб органів серцево-судинної, кістково-м'язевої, травної, дихальної, сечо-видільної систем та системи крові.
- Складати план обстеження хворого та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених хвороб серцево-судинної, кістково-м'язевої, травної, дихальної, сечовидільної систем та системи крові та їх ускладненнях.
- Проводити диференційний діагноз, обґрунтовувати і формулювати попередній діагноз найбільш поширених хвороб серцево-судинної, кістково-м'язевої, травної, дихальної,

сечо-видільної систем та системи крові.

- Визначати тактику ведення (рекомендації стосовно режиму, дієти, медикаментозного лікування, реабілітаційні заходи) хворого та призначати немедикаментозне і медикаментозне лікування, в тому числі прогнозуюче, найбільш поширених хвороб органів серцево-судинної, кістково-м'язевої, травної, дихальної, сечовидільної систем та системи крові та їх ускладненнях.
- Оцінювати прогноз та працездатність хворого з найбільш поширеними хворобами серцево-судинної, кістково-м'язевої, травної, дихальної, сечовидільної систем та системи крові.
- Діагностувати та надавати медичну допомогу при невідкладних станах.
- Проводити первинну і вторинну профілактику найбільш поширених хвороб серцево-судинної, кістково-м'язевої, травної, дихальної, сечовидільної систем та системи крові.
- Проводити медичні маніпуляції.
- Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.
- проводити аналіз стану навколишнього середовища та впливу його факторів на здоров'я різних груп і верств населення;
- за допомоги методів гігієнічної оцінки встановлювати вплив факторів навколишнього середовища на здоров'я населення;
- інтерпретувати основні закони гігієнічної науки та встановлювати загальні закономірності зв'язку здоров'я населення з факторами і умовами середовища життєдіяльності людини;
- обґрунтовувати гігієнічні заходи з профілактики захворювань інфекційного походження;
- планувати заходи по дотриманню здорового способу життя, особистої гігієни та впроваджувати їх в практику охорони здоров'я;
- планувати організаційні і змістовні заходи щодо запобіжного та поточного санітарного нагляду;
- узгоджувати плани проведення профілактичних заходів з планами розвитку територіальних, адміністративних та виробничих одиниць;
- аналізувати стан навколишнього середовища на підставі інтегральних критеріїв оцінки стану здоров'я населення;
- обґрунтовувати проведення профілактичних заходів у відповідності до основ чинного законодавства України;
- планувати заходи організації медичного забезпечення в умовах надзвичайного стану%;
- організовувати моніторинг стану здоров'я дітей різного віку;
- проводити комплексну оцінку стану здоров'я різних груп і верств населення на основі інтегральних показників;
- практикувати сучасні принципи організації охорони здоров'я дітей та підлітків;
- нормувати основні види діяльності дитини в різні вікові періоди;
- складати плани профілактичних заходів і організувати їх виконання;
- визначати фізичний та нервово-психічний розвиток дітей різних вікових груп та використовувати принципи раціонального вигодовування та харчування здорових дітей різного віку.
- визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань у дітей перших п'яти років життя;
- визначати провідні патологічні симптоми і синдроми при найбільш поширених захворюваннях у дітей перших п'яти років життя;
- аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань у дітей перших п'яти років життя;
- складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень
- збирати та оцінювати акушерський та гінекологічний анамнез;
- проводити гінекологічне дослідження, здійснювати забір матеріалу для цитологічного, гістологічного і бактеріологічного дослідження та вміти їх інтерпретувати;

- ставити попередній діагноз та проводити диференційний діагноз основних гінекологічних захворювань, планувати обстеження та тактику ведення хворої;
- надавати допомогу при невідкладних станах в гінекології. Скласти план обстеження гінекологічних хворих перед операцією;
- визначати попередній клінічний діагноз на підставі інтерпретації даних спеціального обстеження неплідної подружньої пари;
- - проводити консультування щодо методів контрацепції відповідно до періодів життя та вибору конкретного методу контрацепції, особливості контрацепції у підлітків;
- проводити зовнішнє та внутрішнє акушерське дослідження, оцінювати стан вагітної, роділлі, породіллі, плода та новонародженого;
- планувати тактику ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду, оцінювати перебіг періоду новонародженості;
- ставити попередній діагноз, проводити диференційний діагноз та планувати тактику ведення основних патологічних станів при вагітності, пологах та в післяпологовому періоді;
- оцінювати перебіг вагітності при різних видах акушерської і екстрагенітальної патології у підлітків;
- надавати невідкладну допомогу при акушерській патології.
- збирати дані про скарги пацієнта, анамнез життя за стандартною схемою опитування.
- призначати й аналізувати додаткові методи обстеження. оцінювати інформацію з метою проведення диференційної діагностики захворювань на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень.
- встановлювати попередній і клінічний діагноз захворювання на підставі провідних клінічних симптомів або синдромів, використовуючи дані лабораторного і інструментального обстеження хворого, висновки диференціальної діагностики.
- визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні хірургічних захворювань.
- призначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні хірургічних захворювань.
- визначати характер лікування захворювання (консервативне, оперативне) та його принципи на підставі попереднього клінічного діагнозу.
- проводити діагностику невідкладних станів;
- визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, за будь-яких обставин, на підставі встановленого діагнозу в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.
- надавати екстрену медичну допомогу за будь-яких обставин, на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою.
- вести медичну документацію на підставі нормативних документів.
- дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

**Тематичний план
практичних занять дисципліни
«Інтегративний курс: теоретичні основи клінічної медицини»
із змістовими модулями із зазначенням основних питань,
що розглядаються на практичному занятті**

№ теми п/п	Назва теми	Кількіст ь годин
	МОДУЛЬ 1. ІНТЕГРАТИВНИЙ КУРС: ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ	
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА	
1.	Ведення хворого з артеріальною гіпертензією Основні захворювання та стани, що супроводжуються артеріальною гіпертензією: есенціальна та вторинні артеріальні гіпертензії, зокрема,	6

	ниркові (реноваскулярна, ренопаренхіматозна); ендокринні (синдром і хвороба Іценко-Кушинга, феохромоцитома, первинний гіперальдостеронізм, тиреотоксикоз); коарктація аорти, ізольована систолічна артеріальна гіпертензія, артеріальна гіпертензія при вагітності. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються артеріальною гіпертензією. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність. Ведення хворого з хронічним (що повторюється) болем в грудній клітці Основні захворювання та стани, що супроводжуються хронічним болем в грудній клітці: хвороби серцево-судинної системи (ішемічна хвороба серця, зокрема, стабільна стенокардія; стеноз гирла аорти, гіпертрофічна кардіоміопатія, нейроциркуляторна дистонія); захворювання травної системи (гастроезофагеальна рефлюксна хвороба, кардіоспазм, спазм стравоходу, кила стравохідного отвору діафрагми, пептична виразка шлунка і дванадцятипалої кишки); захворювання кістково-м'язової системи (остеохондроз грудного відділу хребта); синдром панічних атак. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються хронічним болем в грудній клітці. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність. Ведення хворого з болем в грудній клітці, що гостро виник Основні захворювання та стани, що супроводжуються болем в грудній клітці, що гостро виник: хвороби серцево-судинної системи (гострий коронарний синдром, гострий перикардит, гострий міокардит, коронарит, аортит, розшарування аорти, тромбоемболія легеневої артерії); захворювання органів дихання (плеврит, пневмоторакс); захворювання кістково-м'язової системи (міозит, костохондрит); хвороби нервової системи (оперізуючий лишай, міжреберна невралгія). Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються гострим болем в грудній клітці. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність. Ведення хворого з порушеннями серцевого ритму Диференційний діагноз суправентрикулярної та шлуночкової екстрасистолії, фібриляції і тріпотінні передсердь. Тактика ведення хворих. Основні класи антиаритмічних засобів, показання до їх застосування, побічні дії. Електроімпульсна терапія. Немедикаментозні методи лікування аритмій, зокрема катетерні процедури. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Ведення хворого з порушенням провідності серця Порушення синоатріальної провідності, атріовентрикулярні блокади різного ступеня, блокади ніжок пучка Гіса. Синдром слабкості синусового вузла. Синдром Фредеріка. ЕКГ-діагностика. Тактика ведення хворих, додаткові інструментальні методи обстеження. Методи електрокардіостимуляції. Первинна та вторинна профілактика, прогноз та працездатність. Ведення хворого з шумом в серці Основні захворювання та стани, що супроводжуються систолічними та/або діастолічними шумами у серці: вроджені вади серця (дефект міжшлуночкової перегородки, дефект міжпередсердної перегородки, відкрита артеріальна протока, коарктація аорти); набуті вади серця (мітральний стеноз, недостатність мітрального клапану: органічна та відносна, пролапс	
--	---	--

	мітрального клапану, стеноз гирла аорти, недостатність аортального клапану, недостатність тристулкового клапану: органічна та відносна), гіпертрофічна кардіоміопатія, «невинний» систолічний шум у осіб молодого віку). Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються задишкою. Показання до хірургічного лікування, Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність. Ведення хворого з хронічною серцевою недостатністю Правошлуночкова, лівошлуночкова та бівентрикулярна серцева недостатність. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого в залежності від генезу, функціонального класу та стадії серцевої недостатності. Медикаментозне та немедикаментозне, в тому числі хірургічне, лікування, вплив на прогноз різних методів лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.	
2	Ведення хворого з болем у спині та кінцівках Основні захворювання та стани, що супроводжуються болем у кінцівках та спині: серонегативні спондилоартропатії (анкілозивний спондилоартрит, реактивні артрити, артрити при ентероколітах), остеохондроз хребта, остеопороз, дерматоміозит/поліміозит, нейропатії різного генезу, зокрема, при васкулітах, цукровому діабеті та ін. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються болем у кінцівках та спині. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність. Ведення хворого з суглобовим синдромом Основні захворювання та стани, що супроводжуються суглобовим синдромом: ревматоїдний артрит, анкілозивний спондилоартрит, реактивні артрити, подагра, системний червоний вовчак, системна склеродермія, дерматоміозит/поліміозит, вузликовий поліартеріт, гостра ревматична лихоманка. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються суглобовим синдромом. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність. Ведення хворого з пурпурою Основні захворювання та стани, що супроводжуються пурпурою: геморагічний васкуліт, гіперсенситивний васкуліт, вузликовий поліартеріт, ідіопатична тромбоцитопенічна пурпура, синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються пурпурою. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність. Ведення хворого з кровоточивістю Основні захворювання та стани, що супроводжуються кровоточивістю: гемофілія, ідіопатична тромбоцитопенічна пурпура, злоякісні захворювання кровотворної системи, що супроводжуються тромбоцитопенією. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм	6

	диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються геморагічним синдромом. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність. Ведення хворого з хронічною хворобою нирок Поняття та класифікація хронічної хвороби нирок. Етіологічні фактори. Патогенез уражень органів та систем, їх клінічні прояви. Діагностичне значення лабораторних та інструментальних методів дослідження. Тактика ведення хворих, диференційоване немедикаментозне та медикаментозне лікування на різних стадіях. Нирковозамісна терапія: гемодіаліз, трансплантація нирок. Показання та протипоказання, можливі ускладнення. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Ведення хворого з нефротичним синдромом Основні захворювання та стани, що супроводжується нефротичним синдромом: гострий та хронічний гломерулонефрити, амілоїдоз нирок, діабетична нефропатія, мієломна хвороба. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються нефротичним синдромом. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.	
3	Ведення хворого з дисфагією та печією Основні захворювання та стани, що супроводжуються дисфагією: езофагіти, в тому числі при гастроєзофагеальній рефлюксній хворобі; рак стравоходу, дифузний спазм стравоходу, ахалазія кардії, дивертикули стравоходу, системна склеродермія, дисфагія при ураженні центральної та периферичної нервової та м'язової систем. Основні захворювання та стани, що супроводжуються печією: гастроєзофагеальна рефлюксна хвороба, недосліджена диспепсія, хронічний гастрит, пептична виразка шлунку та дванадцятипалої кишки. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються дисфагією та печією. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність. Ведення хворого з диспепсією Визначення. Основні причини розвитку. Класифікація. Функціональна диспепсія та її варіанти: епігастральний больовий синдром та постпрандіальний дистрес-синдром. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність. Ведення хворого з жовтяницею Основні захворювання та стани, що супроводжуються жовтяницею: хронічні гепатити, цироз та рак печінки, гемолітичні анемії, жовчнокам'яна хвороба, рак головки підшлункової залози, рак фатерова соска, доброякісні гіпербілірубінемії. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються жовтяницею. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність. Ведення хворого з гепатомегалією та гепатолієнальним синдромом Основні захворювання та стани, що супроводжуються гепатомегалією та	6

	гепатолієнальним синдромом: захворювання паренхіми та судин печінки, в т.ч. хронічні гепатити, цироз та рак печінки, тромбоз печінкових вен; хвороби крові та кровотворних органів, зокрема, лейкемії, лімфогранульоматоз, еритремія; правошлуночкова серцева недостатність, в т.ч. при констриктивному перикардиті; хвороби накопичення, зокрема, гемахроматоз та ін.. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються гепатомегалією та гепатолієнальним синдромом. Показання до хірургічного лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність. Ведення хворого з портальною гіпертензією і асцитом Основні захворювання та стани, що приводять до розвитку портальної гіпертензії та асциту: цироз та пухлини печінки, правошлуночкова серцева недостатність, в т.ч. при констриктивному перикардиті, тромбоз печінкових вен, тромбоз ворітної вени або її гілок та тромбоз, стеноз, облітерація нижньої порожнистої вени на рівні або вище печінкових вен тощо. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються портальною гіпертензією та асцитом. Показання до ендоскопічного та хірургічного лікування (операції шунтування, трансплантація печінки). Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.	
4	Ведення хворого з легенеvim інфільтратом Основні захворювання та стани, що супроводжуються легенеvim інфільтратом: пневмонія, інфільтративний туберкульоз легень, еозинофільний легенеvim інфільтрат, інфаркт легень, рак легень, доброякісні пухлини легень, саркоїдоз легень, вогнищевий пневмосклероз. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються легенеvim інфільтратом. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність. Ведення хворого з хронічним кашлем Основні захворювання та стани, що супроводжуються кашлем: хронічне обструктивне захворювання легень, бронхіальна астма, туберкульоз легень, бронхоектатична хвороба, злоякісні пухлини легень і бронхів, пневмоконіози, лівошлуночкова серцева недостатність, гастроєзофагеальна рефлюксна хвороба та синдром постназального затікання. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються кашлем. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність. Ведення хворого з бронхообструктивним синдромом Основні захворювання та стани, що супроводжуються бронхообструктивним синдромом: хронічне обструктивне захворювання легень, бронхіальна астма, пухлини трахеї, бронхів та середостіння. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються бронхообструктивним синдромом. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.	6

	Ведення хворого з анемією Диференційний діагноз при постгеморагічній, залізодефіцитній, В₁₂-дефіцитній, апластичній, гемолітичній анеміях. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування. Показання, протипоказання, методика і можливі ускладнення переливання компонентів крові та кровозамінників. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність. Ведення хворого з лейкоцитозом та лейкопенією Основні захворювання та стани, що супроводжуються лейкоцитозом: лімфоми, гострі і хронічні лімфоїдні та мієлоїдні лейкемії, інфекційний мононуклеоз, реактивний лімфаденіт, саркоїдоз, метастатичне ураження, сепсис та лейкопенією: апластична та В₁₂-дефіцитна анемія, гострі лейкемії, системний червоний вовчак, СНІД. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються лейкоцитозом. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.	
5	Тактика при зупинці кровообігу та дихання Стандарти ургентної діагностики та невідкладної допомоги на догоспітальному та госпітальному етапах. Алгоритми проведення серцево-легеневої реанімації. Медикаментозна підтримка. Тривала підтримка життя та тактика подальшого ведення хворих. Курація хворого з короткочасною втратою свідомості (синкопе) Критерії діагнозу, диференціальна діагностика і лікування. Тактика ведення хворих в залежності від причини (кардіогенні: зокрема, при структурній патології – клапанні вади серця, в т.ч. стеноз гирла аорти, гіпертрофічна кардіоміопатія, перикардит/тампонада серця, дисфункція протезу клапана, розшарування аорти, висока легенева артеріальна гіпертензія, тромбоемболія легеневої артерії; аритмогенні: пароксизмальні порушення серцевого ритму, дисфункція синусового вузла, високостепенева атріовентрикулярна блокада, дисфункція штучного водія ритму; рефлекторні, в тому числі вазавагальні, ситуаційні, при подразненні каротидного синусу та внаслідок ортостатичної гіпотензії). Роль інструментальних та лабораторних методів обстеження. Рекомендації щодо профілактики. Курація хворого з комою Критерії діагнозу, диференціальна діагностика та лікування. Визначення причини, тактика лікування в залежності від етіології (коми, які зумовлені первинним ураженням центральної нервової системи, зокрема, при порушеннях мозкового кровообігу, менінгітах; первинно обумовлені втратою організмом електролітів, води; зв'язані з порушенням газообміну, в т.ч. гіпоксична; токсичні: уремична, печінкова, алкогольна; при дихальній недостатності; при ендокринних захворюваннях, зокрема, при цукровому діабеті та ін.). Рекомендації щодо профілактики. Курація хворого з гострою дихальною недостатністю Гостра дихальна недостатність (зокрема, вентиляційна, легенева, внаслідок порушень вентиляційно-перфузійних співвідношень): критерії діагнозу, диференціальна діагностика, стандарти невідкладного лікування на догоспітальному та госпітальному етапах залежно від причини і вираженості. Рекомендації щодо профілактики. Курація хворого з тромбоемболією легеневої артерії Критерії діагнозу, диференціальна діагностика та стандарти невідкладного лікування тромбоемболії легеневої артерії. Тактика лікування в залежності від тяжкості. Первинна та вторинна профілактика. Курація хворого з гіпертензивним кризом	6

	Критерії діагнозу неускладненого та ускладненого гіпертензивного кризів. Стандарти невідкладного лікування на догоспітальному та госпітальному етапах залежно від виду криза та характеру ураження органів-мішеней. Профілактика кризів. Курація хворого з гострою серцевою недостатністю Критерії діагнозу, диференціальна діагностика та стандарти невідкладного лікування на догоспітальному та госпітальному етапах. Терапія, що покращує прогноз. Первинна та вторинна профілактика. Курація хворого з гострим коронарним синдромом Критерії діагнозу, диференціальна діагностика та стандарти невідкладного лікування на догоспітальному та госпітальному етапах. Тактика ведення хворого в залежності від варіанту гострого коронарного синдрому. Терапія, що покращує прогноз. Первинна та вторинна профілактика. Курація хворого з шоком Критерії діагнозу, диференціальна діагностика та невідкладне лікування на догоспітальному та госпітальному етапах залежно від причини: гіповолемічний, кардіогенний, обструктивний, перерозподільний, зокрема, анафілактичний, септичний шоки. Подальше ведення хворих. Стани, зумовлені алергічними реакціями негайного типу (анафілактичний шок, набряк гортані, набряк Квінке): критерії діагнозу, стандарти невідкладного лікування на догоспітальному та госпітальному етапах. Вторинна профілактика	
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ІНТЕГРОВАНЕ ВЕДЕННЯ ХВОРОБ ДИТЯЧОГО ВІКУ	
6	Оцінка, класифікація, лікування, консультація та наступне спостереження при кашлі, ускладненому диханні, діареї, проблемах з вухом, болі у горлі, лихоманці у дітей від 2-х місяців до 5-ти років*. Найбільш поширені причини кашлю, болю в горлі і вусі у дітей віком від 2-х місяців до 5-ти років. Менеджмент пацієнта з синдромом гострого, підгострого та хронічного кашлю, болем у горлі, болем у вусі. Диференційований підхід до обстеження та лікування. Найбільш поширені причини лихоманки у дітей віком від 2-х місяців до 5-ти років. Менеджмент пацієнта з лихоманкою. Нормалізація мікроциркуляції - фізичні методи боротьби з лихоманкою. Антипіретики, вибір дози препарату, шляху введення ліків. Невідкладна допомога при гіпертермічному синдромі, фебрильних судомах. Етіологія, патогенез діареї та критерії діагностики гострої кишковій інфекції (ГКІ) «секреторного», «інвазивного», «осмотичного» типів. Клінічна картина кишкових інфекцій у дітей, ступені ексікозу при ГКІ у дітей. Принципи регідраційної терапії. Розчини для оральної регідрації. Інфузійна терапія. Інфекційно-токсичний шок. Патогенетичні механізми розвитку. Принципи надання невідкладної допомоги при ГТШ.	6
	Оцінка, класифікація, лікування, консультація та наступне спостереження при порушеннях харчування та анемії, при наявності ВІЛ-інфекції у дітей від 2-х місяців до 5-ти років*. Етіопатогенез рахіту та білково-енергетичної недостатності у дітей. Класифікація рахіту та білково-енергетичної недостатності. Клінічна картина рахіту та білково-енергетичної недостатності. Методи лабораторної та інструментальної діагностики, діагностичні критерії рахіту та білково-енергетичної недостатності у дітей. Лікування та профілактика рахіту. Класифікація анемій у дітей раннього віку. Клініко-діагностичні критерії постановки діагнозу. Білково- та залізодефіцитні анемії. Етіологія, патогенез. Основні синдроми та симптоми захворювання. Принципи лікування та	6

	профілактики. Фолієво- та В 12 - дефіцитна анемія у дітей. Причини виникнення. Діагностичні критерії. Принципи лікування й профілактики. Спадкові анемії (мікросфероцитоз Мінковського-Шоффара, серповидноклітинна анемія, таласемія). Етіологія, патогенез. Діагностичні критерії постановки діагнозу, принципи лікування. Невідкладна допомога при гемолітичному кризі. Принципи ведення дітей, народжених від ВІЛ-інфікованих матерів. Класифікація ВІЛ-статусу в дитини. Рекомендації по вигодовуванню, вакцинації. Показання до АРВ-терапії, профілактики опортуністичної інфекції.	
7	Оцінка, класифікація, лікування, консультація та наступне спостереження за дітьми у віці до 2-х місяців з жовтяницею, діареєю, проблемами годування та низькою масою тіла, вкрай тяжким захворюванням та місцевою бактеріальною інфекцією*. Фізіологічна та патологічна жовтяниця новонародженого, гемолітична хвороба. Клініко-діагностичні критерії. Тактика ведення дитини з жовтяницею. Показання до фототерапії, замінного переливання крові. Вроджені ензимопатії у дітей раннього віку. Класифікація захворювань, що протікають із синдромом мальабсорбції у дітей. Основні механізми виникнення діареї та їх клінічні наслідки. Лактазна недостатність у дітей. Етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, клініка, лікування, профілактика, прогноз. Целіакія у дітей. Етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, клініка, лікування, профілактика, прогноз. Муковісцидоз у дітей. Етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, клініка, лікування, профілактика, прогноз. Клінічні прояви місцевої та генералізованої бактеріальної інфекції у дітей перших 2-х місяців життя. Методи діагностики, тактика ведення дитини з бактеріальною інфекцією.	6
8	Невідкладна допомога при найбільш поширених ургентних в педіатричній практиці* Анафілактичний шок Гостра дихальна недостатність Гостра серцева недостатність Невідкладна терапія при геморагічному синдромі у дітей. Судомний синдром Дифтерійний круп Апное при коклюшу Менінгококцемія у дітей Інфекційно-токсичний шок при менінгококовій інфекції Набряк головного мозку при менінгітах та енцефалітах Токсико-ексикоз при гострих кишкових інфекціях Гіпертермічний синдром	2
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. «АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ З ГІНЕКОЛОГІЄЮ ДИТЯЧОГО ВІКУ»	
9	Гінекологічні захворювання жіночих статевих органів.Порушення менструальної функції. Нейроендокринні синдроми. Доброякісні пухлини жіночих статевих органів. Ендометриоз. Жіночі урогенітальні запальні захворювання. Запальні захворювання статевих органів у дівчаток і підлітків. Невідкладні стани в гінекології.Оперативні втручання в гінекології. Порушення менструальної функції у підлітковому та репродуктивному віці, класифікація, діагностика та лікування. Аменорея. Ювенільні маткові	6

	кровотечі. Терапія, реабілітація та профілактика порушень менструальної функції у дівчаток. Нейроендокринні синдроми: клініка, діагностика та принципи лікування. Гірсутний синдром. Вірільний синдром. Аденогенітальний синдром. Передменструальний синдром. Поняття перименопаузального періоду. Клініка, діагностика, лікування та профілактика доброякісних утворень жіночої репродуктивної сфери. Ендоетріоз. Сучасні аспекти етіопатогенезу, діагностики, лікування, та профілактики ендометріозу. Сучасні підходи до діагностики та лікування жіночих урогенітальних запальних захворювань, та інекцій, що передаються статевим шляхом. Сінехії малих статевих губ: етіологія, лікування та профілактика. Сучасні підходи до діагностики та невідкладної допомоги при гострому животі. Сучасні підходи до діагностики та невідкладної допомоги при маткових кровотечениях. Основні принципи та методи хірургічних втручань при невідкладних станах в гінекології. Особливості підготовки та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних та планових оперативних втручаннях.	
10	Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів і післяпологового періоду. Кровотечі під час вагітності, в пологах та в післяпологовому періоді. Геморагічний шок. ДВС-синдром. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечениях в акушерстві. Післяпологові септичні захворювання. Кровотечі під час вагітності, в пологах та в післяпологовому періоді. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Алгоритм дій лікаря та методи боротьби з кровотечею. Геморагічний шок. ДВЗ-синдром. Сучасні підходи до інфузійно-трансфузійної та інтенсивної терапії і реанімації при кровотечениях в акушерстві. Післяпологові септичні захворювання. Класифікація (ендометрит, пельвіоперітоніт, розлитий перітоніт, тромбофлебіт, мастит), етіологія, патогенез, діагностика. Консервативні та оперативні методи лікування, невідкладна допомога при септичному шоці. Профілактика септичних станів. Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Прееклампсія. Еклампсія. Оперативні втручання в акушерстві. Ранній гестоз (блювота, гіперсалівація, гестози, що рідко зустрічаються). Клініка, діагностика і лікування раннього гестозу. Гіпертензія під час вагітності. набряки під час вагітності. Протеїнурія під час вагітності. Прееклампсія. Еклампсія. Клініка, діагностика, диференціальна діагностика, методи лікування, вплив на стан плода. Тактика ведення вагітності, пологів та післяпологового періоду при пізніх гестозах. Невідкладна допомога.	4
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 4. ГІГІЄНА ТА ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ. СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА, ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я		

11	Гігієна дітей та підлітків. Фізичний розвиток як важливий критерій оцінки стану здоров'я дітей та підлітків. Методика гігієнічного контролю за організацією навчально-виховного процесу в закладах освіти. Гігієнічні вимоги до планування, благоустрою та обладнання дитячих закладів. Методика гігієнічної оцінки шкільного середовища, предметів дитячого вжитку. Гігієна дітей і підлітків, як галузь гігієни та санітарної практики. Особливості формування здоров'я дитячого населення в сучасних еколого-економічних умовах. Періодизація дитячого віку. Регіональні стандарти фізичного розвитку, вимоги до їх створення. Поняття «здоров'я» у дитячому віці, критерії та показники здоров'я. Фізичний розвиток як основний показник здоров'я. Мета та задачі вивчення фізичного розвитку. Біологічні закони та соціальні закономірності росту і розвитку дитини. Методи гігієнічної оцінки стану здоров'я і фізичного розвитку індивідуума та колективу дітей. Комплексна оцінка фізичного розвитку дитини, розробка заходів біокорекції здоров'я. Гігієнічні вимоги до організації режиму дня та навчального процесу в дитячих закладах різного типу. Розпорядок і розклад занять у навчальних закладах. Гігієнічні вимоги до застосування технічних засобів навчання. Профілактичні рекомендації щодо покращання організації навчально-виховного процесу в школі. Обґрунтування віку початку навчання в школі. Методи оцінки «шкільної зрілості». Роль лікаря-педіатра у роботі медико-педагогічної комісії Значення формування «шкільного середовища», робочого місця, житлового простору дітей різного віку у зміцненні та збереженні їхнього здоров'я. Гігієнічні вимоги до обладнання шкільного класу, житла, комп'ютерних кабінетів. Гігієнічні вимоги до конструкції та параметрів навчальних меблів як факторів забезпечення оптимальної пози учня за партою. Профілактичні рекомендації щодо санітарно-гігієнічних умов перебування учнів у навчальному закладі. Гігієнічні вимоги до предметів дитячого вжитку (книг, підручників, іграшок, взуття, одягу тощо).	2
12	Загальна та комунальна гігієна. Гігієна води та водопостачання населених пунктів. Санітарна охорона атмосферного повітря. Методика гігієнічної оцінки умов перебування хворих у закладах охорони здоров'я. Гігієна праці медичних працівників у закладах охорони здоров'я. Гігієнічне значення води та умов водопостачання населення. Роль води в поширенні збудників інфекційних захворювань бактеріальної, вірусної, протозойної та гельмінтної етіології. Причини виникнення та ознаки епідемій водного походження. Заходи з профілактики. Роль води у виникненні неінфекційних (ендемичних) захворювань серед населення. Гігієнічне значення нестачі деяких мікроелементів води в розвитку ендемічного карієсу, флюорозу, зобу, хронічних неінфекційних захворювань. Гігієнічне значення токсикологічних показників якості питної води. Водно-нітратна метгемоглобінемія. Хвороби "Мінамата", "Ітай- Ітай", "Юшо". Заходи з профілактики неінфекційних захворювань серед населення. Основні джерела забруднення ґрунту, їх гігієнічна характеристика. Вплив забрудненого ґрунту на здоров'я населення та санітарні умови проживання. Роль ґрунту в поширенні інфекційних захворювань та інвазій. Ендогенні та антропогенні біогеохімічні провінції та захворювання неінфекційної етіології. Профілактика інфекційних та неінфекційних захворювань населення, що розповсюджуються водним шляхом та через ґрунт. Основні забруднювачі атмосфери в умовах населених пунктів. Оцінка якості атмосферного повітря та методика визначення показників ризику і впливу забруднювачів атмосфери на здоров'я населення. Система заходів з профілактики забруднення атмосфери. Вплив забруднення атмосферного повітря на здоров'я та санітарні умови проживання населення. Гострі та хронічні отруєння, хронічні специфічні та неспецифічні захворювання. Побічна дія на фізичні властивості атмосферного повітря, зелені насадження. Методика визначення очікуваних ефектів у стані здоров'я населення в залежності від рівня та ступеня небезпеки забруднення атмосферного повітря.	2

	Основні гігієнічні вимоги до планування, обладнання, режиму експлуатації лікувальних, діагностичних, допоміжних та побутових підрозділів стаціонару лікарняного закладу. Гігієнічні нормативи мікроклімату, повітряного середовища, вентиляції, природного та штучного освітлення різних підрозділів лікарняного закладу, їх значення щодо ефективності лікування хворих і умов праці медичного персоналу. Гігієнічні вимоги до водопостачання, водовідведення та санітарної очистки закладів охорони здоров'я і оздоровчих закладів у каналізованих і не каналізованих населених пунктах. Шкідливі та небезпечні фактори різних підрозділів лікарняного закладу (діагностичних, фізіотерапевтичних, бальнеологічних тощо), їх вплив на здоров'я пацієнтів. Гігієна харчування. Харчування в профілактичній медицині. Харчові отруєння як гігієнічна проблема. Методика розслідування випадків харчових отруєнь. Фізіолого-гігієнічні основи харчування дітей різного віку з урахуванням індивідуальних потреб. Методика вивчення та оцінки харчового статусу дітей різного віку, обґрунтування їх потреб у харчових речовинах. Теорії харчування, сучасні аспекти харчування дітей і підлітків. Дитяче харчування як соціальна проблема. Аліментарні захворювання, класифікація, профілактика. Гігієнічна характеристика різних груп харчових продуктів. Науково-технічний прогрес і його вплив на якість харчування дітей. Генетично модифіковані продукти як гігієнічна проблема на сучасному етапі. Сучасні технології виробництва харчових продуктів для дітей. Поняття про продукти підвищеної біологічної цінності, біологічно активні добавки (БАДи), продукти-адаптогени. Законодавча база. Методика оцінки адекватності харчування організованих дитячих колективів за меню-розкладкою. Наукові основи організації раціонального та лікувально-профілактичного харчування в дитячих установах. Методика гігієнічної оцінки адекватності харчування за меню-розкладкою, її корекція на основі аналізу стану здоров'я індивідууму та колективу дітей і підлітків.	
13	Гігієна праці та радіаційна гігієна. Законодавчі основи проведення санітарного нагляду в галузі гігієни праці. Закономірності формування променевого навантаження людини в місцях проживання, його гігієнічна оцінка та шляхи зниження. Методика оцінки протирадіаційного захисту при роботі з закритими і відкритими джерелами іонізуючого випромінювання. Методологія оцінки ризику та її основні етапи. Ідентифікація шкідливого фактора (факторів) ризику. Методи, що використовуються при визначенні фактора (факторів) ризику, їх переваги та недоліки. Оцінка експозиції. Шляхи надходження факторів ризику в докілья, що враховуються при оцінці експозиції. Фактори, що враховуються при визначенні дози хімічної сполуки, яка надходить перкутанно до організму людини. Методика аналізу експозиції Монте-Карло, її практичне застосування. Переваги та недоліки біологічного моніторингу та моніторингу навколишнього середовища. Визначення «біомаркер», види біомаркерів. Основні вимоги до біомаркерів. Оцінка залежності «доза-відповідь» для канцерогенів та неканцерогенів. Якісна оцінка ризику для порогових та безпорогових ефектів. Методики ALARA та ALARP при оцінці ризику безпорогових ефектів. Значення величини допустимої добової дози та встановлення коефіцієнту запасу при оцінці залежності «доза-ефект». Характеристика ризику. Особливості характеристики ризику для канцерогенів та неканцерогенів. Градації популяційного здоров'я в залежності від встановлених рівнів ризику. Зв'язок між оцінкою ризику та керування ним. Керування ризиком та гігієнічне нормування. Сучасні наукові концепції нормування рівнів опромінення. Особливості протирадіаційного захисту медичного персоналу та пацієнтів при роботі з закритими та відкритими джерелами іонізуючих випромінювань в сучасних медичних установах для дітей і підлітків.	2
14	Дослідження в сфері охорони здоров'я. Дизайн досліджень: епідеміологічні, експериментальні, клінічні, квазі-	2

	експериментальні. Сучасне поняття про епідеміологію. Класифікація епідеміологічних досліджень. Порівняльна характеристика різних видів дослідження, оцінка ступеню доказовості їх результатів. Ретроспективні та проспективні дослідження. Емпіричні дослідження (описові та аналітичні). Описова епідеміологія: опис окремого випадку та серії випадків. Аналітичні епідеміологічні дослідження. Когортні дослідження та дослідження випадок-контроль. Етика проведення досліджень. Види контролю. Сліпота дослідження. Необхідний розмір вибірки. Вибір об'єкту та одиниць дослідження. Критерії включення та виключення. Поняття рандомізації та стратифікації. Види даних. Види інформації. <i>Система охорони здоров'я України та її основні принципи.</i> Види медичної допомоги та послуг. Організація роботи закладів охорони здоров'я. Обліково-звітна документація закладів, що надають медичну допомогу. Електронна система охорони здоров'я. Електронні реєстри. Пакети медичних послуг. Тарифи медичних послуг. Ринок охорони здоров'я. Ціноутворення медичних послуг. Організація медико-соціальної експертизи тимчасової та стійкої втрати працездатності.	
15	<i>Оцінка результатів дослідження. Перевірка статистичних гіпотез.</i> Нульова гіпотеза. Основа вибору методів параметричної статистики. Нормальність розподілу. Параметрична статистика. Критерій Ст'юдента для залежних та незалежних сукупностей. Методика розрахунку, оцінка показника. Таблиця Ст'юдента. Довірчий інтервал. Дисперсійний аналіз ANOVA. Залежність відгука від рівня фактора. Порівняння відносних величин: Хі-квадрат. Основа вибору методів непараметричної статистики. Критерії відмінності для незалежних вибірок; критерії відмінності для залежних вибірок; оцінка ступеня залежності між змінними. Залежні та незалежні сукупності. Критерій знаків. Критерій Манна-Уїтні. Метод Крускала-Уолліса, парний критерій Вілкоксона, критерій Колмагорова-Смірнова, критерій Фішера, критерій Мак-Немара. Методи оцінки взаємозв'язку між явищами. <i>Оцінка стану здоров'я населення на основі комплексу статистичних показників.</i> Показники здоров'я населення: Демографічні, захворюваності, інвалідності. Інтегральні показники оцінки системи охорони здоров'я: малюкова та материнська смертність. Методи вивчення та розрахунку захворюваності населення та інвалідності. Оцінка показника DALY (Роки життя з поправкою на інвалідність). Визначення основних видів облікової та звітної документації, що використовується в закладах охорони здоров'я.	2
	ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 5. ХІРУРГІЧНІ ХВОРОБИ	
16	Використання принципів медицини, що заснована на доказах, при лікуванні пацієнтів хірургічного профілю. Клінічні настанови, як основне джерело інформації для прийняття рішення щодо тактики ведення пацієнта. Ріні доказів та категорії рекомендацій. Основні джерела інформації: експериментальні (в т.ч. рандомізоване контрольоване) та обсерваційні (випадок-контроль, перехресне, когортне, серія випадків), дослідження, метааналізи. Формулювання клінічного питання за допомогою системи PICO(T). Бази даних, що містять валідний контент: MEDLINE (PubMed), EMBASE, Google Scholar, UpToDate та принципи роботи з ними.	6
17	Особливості інтерпретації результатів основних лабораторних методів дослідження, що використовуються при діагностиці хірургічних захворювань. Особливості динаміки показників червоної крові при лікуванні гострої крововтрати, найважливіші маркери LIRS, SIRS та сепсису, основні біохімічні	6

	показники, що свідчать про підпечінковий, печінковий та надпечінковий генез жовтяниць, зміни у біохімічному аналізі крові при розвитку вторинної паренхіматозної жовтяниці на тлі обструкції жовчовивідних шляхів, діагностика гіпо- та гіперкоагуляції, визначення адекватності дозування непрямих та прямих антикоагулянтів, антиагрегантів.	
18	Особливості інтерпретації результатів основних інструментальних методів дослідження, що використовуються при діагностиці хірургічних захворювань: УЗД, гнучка ендоскопія, ангіографія. Ультразвукове дослідження (типи датчиків для діагностики патологічних змін у різних анатомічних ділянках, особливості підготовки пацієнта до обстеження, інтраопераційна соноскопія, внутрішньопорожнинне ультразвукове обстеження, кольорове доплерівське картування, енергетичний доплер). Гнучка ендоскопія (типи апаратів, що застосовуються для дослідження різних відділів травної трубки, операційні гнучкі ендоскопи, дуоденоскопи, ендоскопічне ультразвукове дослідження; візуалізація в режимі білого світла та при використанні джерел освітлення з вузьким спектром випромінювання, хромендоскопія, правила отримання біопсійного матеріалу). Ангіографія (особливості застосування для візуалізації судин кінцівок, гілок черевної аорти, ангіопульмонографія, коронарографія, візуалізація судин головного мозку)..	6
19	Особливості інтерпретації результатів основних інструментальних методів дослідження, що використовуються при діагностиці хірургічних захворювань: КТ та МРТ. Особливості підготовки пацієнтів, показання до призначення нативного дослідження або дослідження з в/в контрастним підсиленням, можливості використання методів для візуалізації судинних басейнів різних локалізацій, віртуальна колоноскопія, протипоказання до проведення КТ та МРТ.	2
	Разом	90

Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Підготовка до практичного заняття за темами - теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	90
2.	Опрацювання тем, що не входять до переліку тем практичних занять	

1	Ведення хворого з задишкою Основні захворювання та стани, що супроводжуються задишкою: серцева недостатність зі збереженою та зниженою систолічною функцією лівого шлуночка, дихальна недостатність внаслідок порушення бронхіальної прохідності та захворювань легень і плеври; патологія судин легень, зокрема, тромбоемболія легеневої артерії та захворювання грудної клітки або дихальних м'язів; анемії; синдром гіпервентиляції при неврозах і нейроциркуляторній дистонії; ураження дихального центру при органічних захворюваннях головного мозку. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються задишкою. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність. Ведення хворого з легеневою гіпертензією Основні захворювання та стани, що супроводжуються легеневою гіпертензією: ідіопатична, спадкова, асоційована з прийомом ліків або токсинів, із захворюваннями сполучної тканини (системний червоний вовчак, системна склеродермія), ВІЛ-інфекцією, портальною гіпертензією (цироз печінки), уродженими вадами серця в стадії синдрому Ейзенмегера, набутими вадами серця (мітральний стеноз); пов'язана із захворюванням легень/гіпоксією (хронічне обструктивне захворювання легень), при захворюваннях, що обмежують рух грудної клітки (хвороба Бехтерева, кіфоз, кіфосколиоз); при тромбоемболії легеневої артерії та хронічній посттромбоемболічній легеневій гіпертензії. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються легеневою гіпертензією. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.	5
2	Ведення хворого з сечовим синдромом Основні захворювання та стани, що супроводжуються сечовим синдромом: гострий та хронічний гломерулонефрити, тубулоінтерстиціальні захворювання нирок, пієлонефрит, цистит, уретрит, сечокам'яна хвороба, діабетична нефропатія, інфаркт нирки, туберкульоз нирок, гіпернефрома, геморагічний васкуліт. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються сечовим синдромом. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.	5
3	Ведення хворого з лімфаденопатією Основні захворювання та стани, що супроводжуються лімфаденопатією: ходжкінські та неходжкінські злоякісні лімфоми, гострі та хронічні лімфоїдні та мієлоїдні лейкемії, інфекційний мононуклеоз, реактивний лімфаденіт, туберкульоз, саркоїдоз, метастатичне ураження, системні захворювання сполучної тканини, СНІД, сепсис. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються лімфаденопатією. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.	5

4	Ведення хворого з кровохарканням Основні захворювання та стани, що супроводжуються кровохарканням: злоякісні пухлини бронхів та легень, туберкульоз легень, пневмонія, бронхоектатична хвороба, абсцес легень, мітральний стеноз, інфаркт легень тощо. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються кровохарканням. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність. Ведення хворого з плевральним випотом Основні захворювання та стани, що супроводжуються плевральним випотом: пневмонія, туберкульоз легень, злоякісні пухлини легень і плеври, серцева недостатність, гострий панкреатит, цироз печінки, нефротичний синдром, системні захворювання сполучної тканини, травми грудної клітки. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються плевральним випотом. Показання до плевральної пункції, можливі ускладнення. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.	5
5	Ведення хворого з болем в животі Основні захворювання та стани, що супроводжуються хронічним абдомінальним болем: холецистит, дискінезії жовчного міхура та сфінктера Одді, жовчнокам'яна хвороба, панкреатит, хронічний гастрит, пептична виразка шлунка та дванадцятипалої кишки, синдром подразненої кишки, хвороба Крона, неспецифічний виразковий коліт, «черевна жаба». Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються хронічним абдомінальним болем. Показання до хірургічного лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.	5
6	Ведення хворого з набряковим синдромом Основні захворювання та стани, що супроводжуються набряковим синдромом: локальні (венозні набряки: хронічна венозна недостатність, порушення венозного відтоку, тромбофлебіт глибоких вен; лімфатичні набряки: запальні, обструктивні; набряки при ураженні кістково-м'язової системи: артрити, тендовагініти; жирові, ортостатичні, ідіопатичні та загальні набряки (нефротичний синдром, захворювання серцево-судинної системи з розвитком серцевої недостатності, захворювання печінки, зокрема, цироз печінки та інші гіпопротеїнемічні стани: ексудативна ентеропатія, синдром мальабсорбції, аліментарні і кахектичні набряки; ендокринні захворювання, зокрема, гіпотиреоз та набряки, зумовлені прийомом лікарських засобів). Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються набряковим синдромом. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.	5

7	Ведення хворого з лихоманкою Основні захворювання та стани, що супроводжуються тривалою лихоманкою: інфекційний ендокардит, системні захворювання сполучної тканини, вузликовий поліартеріт, ревматоїдний артрит, злоякісні новоутворення, в тому числі лейкемії, лімфоми, мієломна хвороба, лімфогранулематоз; сепсис, туберкульоз, хвороба Крона, СНІД. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються тривалою лихоманкою. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність. Ведення хворого зі схудненням Основні захворювання та стани, що супроводжуються зниженням маси тіла: онкологічні захворювання, системні захворювання сполучної тканини, зокрема, системний червоний вовчак, дерматоміозит/поліміозит, системна склеродермія; системні васкуліти, в т.ч. вузликовий поліартеріт; захворювання травного тракту, легень, серцево-судинної системи, аліментарне та психогенне схуднення тощо. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються схудненням. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність. Курація хворого з меленою та гематемезисом Критерії діагнозу, диференціальна діагностика і лікування. Тактика ведення хворих в залежності від причини (варикозне розширення вен стравоходу, ерозії шлунку, пептична виразка шлунка і дванадцятипалої кишки, злоякісні пухлини, неспецифічний виразковий коліт, геморагічний васкуліт) і тяжкості перебігу. Роль ендоскопічних, інструментальних та лабораторних методів обстеження. Консервативне лікування, показання для гемотрансфузії. Показання до проведення ендоскопічного гемостазу або невідкладного хірургічного лікування. Первинна і вторинна профілактика.	5
---	---	---

8	Ведення хворого з діареєю Основні захворювання та стани, що супроводжуються тривалою діареєю: хронічний атрофічний гастрит, хвороби оперованого шлунку, синдром Золлінгера-Еллісона, синдром подразненої кишки, хвороба Крона, синдром надмірного бактеріального росту в тонкій кишці, целиакія, харчове несприйняття, хвороба Уіппла, неспецифічний виразковий коліт, хронічний панкреатит, діабетична ентеропатія, амілоїдоз, синдром набутого імунodefіциту. Роль непереносимості компонентів їжі, ензимопатій і імунних факторів. Синдроми мальабсорбції та мальдигестії. Секреторна, ексудативна, дисмоторна та функціональна діарея. Основні копрологічні синдроми. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються діареєю. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність. Ведення хворого з закрепам Основні захворювання та стани, що супроводжуються закрепам: синдром подразненої кишки, рак кишківника, аноректальні захворювання, гіпотиреоз, нейрогенні та психогенні розлади, порушення харчування, ситуаційні та ятрогенні закрепи. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються закрепам. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.	5
9	Курація хворого з олігоанурією Стандарти діагностики та ведення хворих. Тактика ведення хворих в залежності від причини (преренальні, ренальні, постренальні). Роль інструментальних та лабораторних методів обстеження. Консервативне лікування, показання для гемодіалізу. Рекомендації щодо профілактики.	5
	ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ІНТЕГРОВАНЕ ВЕДЕННЯ ХВОРОБ ДИТЯЧОГО ВІКУ	
10	Функціональні гастроінтестинальні розлади у дітей раннього віку. Визначення понять: функціональні гастроінтестинальні розлади, синдром циклічної блювоти, функціональний закреп, функціональна диспепсія. Причини виникнення функціональних гастроінтестинальних розладів у дітей. Класифікація функціональних гастроінтестинальних розладів у дітей за Римськими критеріями IV. Патогенез функціональних гастроінтестинальних розладів у дітей. Клініка та діагностичні критерії синдрому циклічної блювоти, функціональної диспепсії, функціонального закрепу, функціональної діареї, дитячих кольок. Лікування, профілактика та прогноз функціональних гастроінтестинальних розладів у дітей раннього віку	5
11	Синдром шкірної висипки у дітей раннього віку: алергодерматози, вірусні екзантеми. Атопічний дерматит у дітей раннього віку. Етіологія, патогенез. Клініко-діагностичні критерії. Принципи лікування та профілактики. Контактні дерматити у дітей раннього віку. Етіологія, патогенез. Клініко-	5

	діагностичні критерії. Принципи лікування та профілактики. Гострі алергодерматози, бульозні дерматити у дітей раннього віку. Етіологія, патогенез. Клініко-діагностичні критерії. Диференціальний діагноз. Лікування та профілактика. Вірусні екзантеми у дітей раннього віку: вітряна віспа, кір, краснуха, синдром «рука–нога–рот», інфекційна еритема («п'ята» хвороба), дитяча розеола, інфекційний моноклеоз, одnobічна латероторакальна екзантема, синдром Джанотті–Крості. Етіопатогенетичні механізми, диференціальна діагностика. Принципи лікування вірусних екзантем.	
12	Імунопрофілактика інфекційних захворювань у дітей. Поняття протиінфекційного імунітету. Види профілактики: первинна, вторинна, третинна. Історія імунопрофілактики. Класифікація препаратів для імунопрофілактики. Визначення термінів та понять. Стратегія розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб. Основи імунної відповіді на вакцини. Організація роботи кабінету профілактичних щеплень в умовах дитячої поліклініки, стаціонару. Техніка приготування та введення вакцин. Зберігання та транспортування вакцин. Вакцинконтрольовані інфекції. Календар профілактичних щеплень. Обов'язкові та рекомендовані щеплення в Україні. Протипоказання до введення вакцин та сироваток, анатоксинів. Поствакцинальні реакції та ускладнення, терміни, тактика при виявленні. Вакцинація дітей із порушенням графіку щеплень.	5
	АКУШЕРСТВО І ГІНЕКОЛОГІЯ З ГІНЕКОЛОГІЄЮ ДИТЯЧОГО ВІКУ	
13	Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять: Профілактика пізніх гестозів та реабілітація. Етіологія, патогенез плацентарної дисфункції, фетального дистресу, затримки розвитку плода. Сучасні перинатальні діагностичні технології. Сучасні підходи до тактики ведення несприятливих станів плода під час вагітності та пологів. Показання, протипоказання, умови та підготовка до оперативних втручань при вагінальному та абдомінальному розродженні в акушерстві. Основні етапи акушерських операцій. Знеболювання операцій. Інструментарій. Асептика та антисептика. Ведення післяопераційного періоду.	5
14	Фонові та передракові захворювання статевих органів у дівчаток та жінок. Злоякісні захворювання жіночих статевих органів. Диференційна діагностика при «Гострому животі» у гінекології. Травматичні пошкодження статевих органів. Клініка діагностики та лікування. Сучасні аспекти планування сім'ї. Методи контрацепції. Питання контрацепції у підлітків. Пологовий травматизм матері та плода. Сучасні підходи до діагностики та лікування пологових травм матері та плода. Імунологічна несумісність крові матері та плода. Дистрес плода. Затримка внутрішньоутробного розвитку плода. Перинатальні інфекції. Профілактика вертикальної трансмісії ВІЛ.	5

	ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 5. ГІГІЄНА ТА ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ. СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я	
15	Дослідження в сфері охорони здоров'я. Дизайн досліджень: епідеміологічні, експериментальні, клінічні, квазі-експериментальні. Сучасне поняття про епідеміологію. Класифікація епідеміологічних досліджень. Порівняльна характеристика різних видів дослідження, оцінка ступеню доказовості їх результатів. Ретроспективні та проспективні дослідження. Емпіричні дослідження (описові та аналітичні). Описова епідеміологія: опис окремого випадку та серії випадків. Аналітичні епідеміологічні дослідження. Когортні дослідження та дослідження випадок-контроль. Етика проведення досліджень. Види контролю. Сліпота дослідження. Необхідний розмір вибірки. Вибір об'єкту та одиниць дослідження. Критерії включення та виключення. Поняття рандомізації та стратифікації. Види даних. Види інформації.	5
16	<i>Оцінка результатів дослідження. Перевірка статистичних гіпотез.</i> Нульова гіпотеза. Основа вибору методів параметричної статистики. Нормальність розподілу. Параметрична статистика. Критерій Ст'юдента для залежних та незалежних сукупностей. Методика розрахунку, оцінка показника. Таблиця Ст'юдента. Довірчий інтервал. Дисперсійний аналіз ANOVA. Залежність відгука від рівня фактора. Порівняння відносних величин: Хі-квадрат. Основа вибору методів непараметричної статистики. Критерії відмінності для незалежних вибірок; критерії відмінності для залежних вибірок; оцінка ступеня залежності між змінними. Залежні та незалежні сукупності. Критерій знаків. Критерій Манна-Уїтні. Метод Крускала-Уолліса, парний критерій Вілкоксона, критерій Колмагорова-Смірнова, критерій Фішера, критерій Мак-Немара. Методи оцінки взаємозв'язку між явищами.	5
17	<i>Оцінка стану здоров'я населення на основі комплексу статистичних показників.</i> Показники здоров'я населення: Демографічні, захворюваності, інвалідності. Інтегральні показники оцінки системи охорони здоров'я: малюкова та материнська смертність. Методи вивчення та розрахунку захворюваності населення та інвалідності. Оцінка показника DALY (Роки життя з поправкою на інвалідність). Визначення основних видів облікової та звітної документації, що використовується в закладах охорони здоров'я. <i>Система охорони здоров'я України та її основні принципи.</i> Види медичної допомоги та послуг. Організація роботи закладів охорони здоров'я. Обліково-звітна документація закладів, що надають медичну допомогу. Електронна система охорони здоров'я. Електронні реєстри. Пакети медичних послуг. Тарифи медичних послуг. Ринок охорони здоров'я. Ціноутворення медичних послуг. Організація медико-соціальної експертизи тимчасової та стійкої втрати працездатності.	5
	<i>Підготовка до підсумкового модульного контролю</i>	5
	Всього	180

Індивідуальні завдання:

Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується самостійно або у складі робочих груп (2-3 студента) при консультуванні викладачем протягом вивчення дисципліни.

Основні форми ІНДЗ з дисципліни:

- інформаційний пошук і вивчення літератури з певної теми, її узагальнення, складання огляду про сучасний стан проблеми (написання реферативної роботи), виступ з доповіддю на

засіданні гуртка кафедри, студентських наукових конференція тощо;

- участь у створенні учбово-демонстраційних посібників (стендів, альбомів, таблиць) та інших технічних засобів навчання;
- опанування новітніх методів дослідження, приладів, виконання навчально-практичних студентських робіт;
- виконання тематичного завдання науково-дослідницького характеру (участь в експериментальних наукових дослідженнях кафедри).

ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ:

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА

1. Ведення пацієнта з артеріальною гіпертензією: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
2. Ведення пацієнта з болем в грудній клітці: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
3. Ведення пацієнта з порушеннями серцевого ритму: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
4. Ведення пацієнта з порушенням провідності серця: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
5. Ведення пацієнта з задишкою: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
6. Ведення пацієнта з набряковим синдромом: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
7. Ведення пацієнта з легеневою гіпертензією: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
8. Ведення пацієнта з шумом в серці: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
9. Ведення пацієнта з хронічною серцевою недостатністю: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
10. Ведення пацієнта з болем у спині та кінцівках: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
11. Ведення пацієнта з суглобовим синдромом: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
12. Ведення пацієнта з пурпурою: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
13. Ведення пацієнта з лихоманкою: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
14. Ведення пацієнта зі схудненням: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
15. Ведення пацієнта з дисфагією та печією: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
16. Ведення пацієнта з диспепсією: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
17. Ведення пацієнта з болем у животі: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
18. Ведення пацієнта з діареєю: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
19. Ведення пацієнта з закрепами: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
20. Ведення пацієнта з жовтяницею: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
21. Ведення пацієнта з гепатомегалією та гепатолієнальним синдромом: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
22. Ведення пацієнта з портальною гіпертензією та асцитом: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
23. Ведення пацієнта з легеневим інфільтратом: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
24. Ведення пацієнта з хронічним кашлем: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
25. Ведення пацієнта з бронхообструктивним синдромом: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
26. Ведення пацієнта з ціанозом: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
27. Ведення пацієнта з кровохарканням: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
28. Ведення пацієнта з плевральним випотом: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
29. Ведення пацієнта з анемією: алгоритми та стандарти і лікування.

30. Ведення пацієнта з кровоточивістю: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
31. Ведення пацієнта з лімфаденопатією та лейкоцитозом: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
32. Ведення пацієнта з лейкоцитозом: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
33. Ведення хворого з синдромом артеріальної гіпертензії: алгоритм діагностики та лікування синдрому та хвороби Іценко-Кушинга, цукрового діабету, акромегалії.
34. Ведення пацієнта з сечовим синдромом: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
35. Ведення пацієнта з нефротичним синдромом: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
36. Ведення пацієнта з хронічною хворобою нирок: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
37. Тактика при зупинці кровообігу та дихання.
38. Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих з гіпертензивним кризом на догоспітальному та госпітальному етапах.
39. Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих з гострим коронарним синдромом на догоспітальному та госпітальному етапах.
40. Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих з тромбоемболією легеневої артерії на догоспітальному та госпітальному етапах.
41. Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих з гострою серцевою недостатністю на догоспітальному та госпітальному етапах.
42. Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих з шоком на догоспітальному та госпітальному етапах.
43. Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих з пароксизмальними порушеннями серцевого ритму на догоспітальному та госпітальному етапах.
44. Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих з гострою дихальною недостатністю на догоспітальному та госпітальному етапах.
45. Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих з меленою та гематемезисом на догоспітальному та госпітальному етапах.
46. Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих з олігоанурією на догоспітальному та госпітальному етапах.
47. Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих з короткочасною втратою свідомості (синкопе) на догоспітальному та госпітальному етапах.
48. Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих зі сплутаною свідомістю на догоспітальному та госпітальному етапах.
49. Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих з комою на догоспітальному та госпітальному етапах.
50. Протоколи діагностики та лікування хворих з гіпоглікемічною комою на догоспітальному та госпітальному етапах.
51. Протоколи діагностики та лікування хворих з кетоацидотичною комою на догоспітальному та госпітальному етапах.
52. Протоколи діагностики та лікування хворих з тиреотоксичним кризом на догоспітальному та госпітальному етапах.
53. Протоколи діагностики та лікування хворих з аддісонічним кризом на догоспітальному та госпітальному етапах.

ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ:

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ІНТЕГРОВАНЕ ВЕДЕННЯ ХВОРОБ ДИТЯЧОГО ВІКУ

1. Визначення понять «рахіт», «білково-енергетичної недостатності». Основна фізіологічна функція вітаміну D3. Метаболізм в організмі. Етіопатогенез рахіту та білково-енергетичної недостатності у дітей. Класифікація рахіту та білково-енергетичної недостатності. Клінічна картина рахіту та білково-енергетичної недостатності. Методи лабораторної та інструментальної діагностики, діагностичні критерії рахіту та білково-енергетичної недостатності у дітей. Лікування та профілактика рахіту.

2. Вітамін-Д резистентний рахіт (фосфат-діабет), синдром де Тоні-Дебре-Фанконі. Етіологія, діагностичні критерії. Диференціальна діагностика з «класичним» рахітом. Принципи лікування.
3. Визначення понять: функціональні гастроінтестинальні розлади, синдром циклічної блювоти, функціональний закреп, функціональна диспепсія. Причини виникнення функціональних гастроінтестинальних розладів у дітей.
4. Класифікація функціональних гастроінтестинальних розладів у дітей за Римськими критеріями IV. Патогенез функціональних гастроінтестинальних розладів у дітей. Клініка та діагностичні критерії синдрому циклічної блювоти, функціональної диспепсії, функціонального закрепу, функціональної діареї, дитячих кольок. Лікування, профілактика та прогноз функціональних гастроінтестинальних розладів у дітей раннього віку.
5. АФО крові у новонароджених та дітей раннього віку. Класифікація анемії у дітей раннього віку. Клініко-діагностичні критерії постановки діагнозу. Білково- та залізодефіцитні анемії. Етіологія, патогенез. Основні синдроми та симптоми захворювання. Принципи лікування та профілактики. Фолієво- та В₁₂ - дефіцитна анемія у дітей. Причини виникнення. Діагностичні критерії. Принципи лікування й профілактики.
6. Спадкові анемії (мікросфероцитоз Мінковського-Шоффара, серповидноклітинна анемія, таласемія). Етіологія, патогенез. Діагностичні критерії постановки діагнозу, принципи лікування. Невідкладна допомога при гемолітичному кризі. Набуті анемії: аутоімунна, внаслідок безпосередньої дії лікарських препаратів, механічного пошкодження (штучні клапани серця), внаслідок отруєння гемолітичною отрутою та бактеріальними токсинами.
7. Гострий кашель у дітей раннього віку. Етіологія та патогенетичні механізми синдрому кашлю у дітей. Гостре запалення верхніх дихальних шляхів та ЛОР-органів: гострий риніт (риносинусит), гострий фарингіт, гострий тонзиліт, трахеїт, гострий бронхіт. Етіопатогенез, клініко-діагностичні критерії. Принципи лікування у дітей раннього віку. Показання до антибактеріальної терапії.
8. Вірусний круп. Етіологія, патогенез, критерії діагностики, принципи лікування. Невідкладна допомога при стенозі гортані.
9. Бронхіоліт у дітей. Етіологія, патогенез, критерії діагностики, принципи лікування. Пневмонія у дітей раннього віку. Особливості етіопатогенезу та клінічної картини. Ускладнення пневмонії. Протоколи лікування пневмонії у дітей. Профілактика.
10. Рецидивуючий/хронічний кашель у дітей раннього віку. Стороннє тіло бронхів, муковісцидоз, дефіцит альфа₁-антитрипсину, бронхіальна астма, рецидивуючий бронхіт. Алгоритм обстеження, тактика ведення дитини з хронічним кашлем.
11. Вроджені аномалії розвитку бронхолегеневої системи у дітей. Класифікація. Клініко-діагностичні критерії постановки діагнозу. Принципи консервативного лікування, профілактика ускладнень.
12. Анатомо-фізіологічні особливості водно-електролітного обміну у дітей раннього віку. Етіологія, патогенез діареї та критерії діагностики гострої кишковій інфекції (ГКІ) «секреторного», «інвазивного», «осмотичного» типів. Клінічна картина кишкових інфекцій у дітей, ступені ексикозу при ГКІ у дітей. Перелік обов'язкових та додаткових методів обстеження дитини з ГКІ, інтерпретація отриманих результатів. Диференціальна діагностика. Принципи регідраційної терапії. Розчини для оральної регідрації. Інфузійна терапія.
13. Етіотропне та симптоматичне лікування ГКІ у дітей раннього віку. Профілактика ГКІ. Інфекційно-токсичний шок. Патогенетичні механізми розвитку. Принципи надання невідкладної допомоги при ІТШ. Гемолітико-уремічний синдром. Етіологія, патогенез. Діагностичні критерії. Лікувальна тактика. Профілактика.

14. Атопічний дерматит у дітей раннього віку. Етіологія, патогенез. Клініко-діагностичні критерії. Принципи лікування та профілактики. Контактні дерматити у дітей раннього віку. Етіологія, патогенез. Клініко-діагностичні критерії. Принципи лікування та профілактики.
15. Гострі алергодерматози, бульозні дерматити у дітей раннього віку. Етіологія, патогенез. Клініко-діагностичні критерії. Диференціальний діагноз. Лікування та профілактика.
16. Вірусні екзантеми у дітей раннього віку: вітряна віспа, кір, краснуха, синдром «рука–нога–рот», інфекційна еритема («п'ята» хвороба), дитяча розеола, інфекційний моновірус, одностороння латероторакальна екзантема, синдром Жанотті–Крості. Етіопатогенетичні механізми, диференціальна діагностика. Принципи лікування вірусних екзантем.
17. Вакцинконтрольовані інфекції. Календар профілактичних щеплень. Обов'язкові та рекомендовані щеплення в Україні. Протипоказання до введення вакцин та сироваток, анатоксинів. Поствакцинальні реакції та ускладнення, терміни, тактика при виявленні. Вакцинація дітей із порушенням графіку щеплень.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів вищої освіти до підсумкового модульного контролю модуль. Змістовний модуль 3. Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку.

1. Поняття перименопаузального періоду.
2. Фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в період перименопаузи. Патологічні стани в перименопаузальному періоді.
3. Опущення і випадіння стінок вагіни і матки: діагностика, лікування, профілактика.
4. Сучасні підходи до діагностики та лікування жіночих уrogenітальних запальних захворювань.
5. Діагностика, лікування, профілактика захворювань, що передаються статевим шляхом.
6. Доброякісні новоутворення статевих органів жінки. Діагностика, лікування та профілактика.
7. Дисгормональні захворювання молочної залози. Сучасні методи діагностики, лікування та профілактики.
8. Ендометріоз. Сучасні аспекти етіопатогенезу, діагностики, лікування, та профілактики ендометріозу.
9. Фонові передракові захворювання статевих органів: вульви, піхви - діагностика, тактика ведення.
10. Фонові передракові захворювання шийки матки діагностика, тактика ведення.
11. Фонові передракові захворювання ендометрію: діагностика, тактика ведення.
12. Злоякісні новоутворення шийки, матки (рак ендометрію, саркома) яєчників, маткових труб: класифікація, діагностика, клініка, принципи ведення та профілактика.
13. Сучасні підходи до діагностики, лікування та надання невідкладної допомоги при «гострому животі».
14. Сучасні підходи до діагностики лікування та надання невідкладної допомоги при акушерських кровотечах.
15. Диференційна діагностика гострої гінекологічної та хірургічної патології.
16. Показання, протипоказання умови та види операцій на шийці матки.
17. Показання, протипоказання умови та види операцій на матці.
18. Показання, протипоказання умови та види операцій на придатках матки.
19. Показання, протипоказання та види операцій при опущенні і випадінні жіночих статевих органів.
20. Штучне переривання в ранні та пізні терміни: показання, методи, ускладнення.
21. Особливості підготовки гінекологічних хворих до оперативних втручань.
22. Післяопераційні ускладнення.
23. Профілактика післяопераційних ускладнень.
24. Профілактика ВІЛ інфекцій в медичних установах.
25. Профілактика ризику зараження інфекціями, що передаються з кров'ю та способи його зниження.

26. Постконтактна профілактика ВІЛ.
27. Етіопатогенетичні чинники розвитку неплідності.
28. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі.
29. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності.
30. Показання до застосування допоміжних репродуктивних технологій.
31. Консультування щодо вибору і використання методу контрацепції.
32. Сучасні методи контрацепції: класифікація, механізм дії, переваги, недоліки.
33. Обстеження перед початком використання режим використання контрацепції.
34. Післяпологова та післяабортна контрацепція.
35. Медичні критерії прийнятності ВООЗ: класифікація категорій.
36. Методи контрацепції у жінок з ВІЛ.
37. Сучасні методи обстеження дівчаток та підлітків з гінекологічними захворюваннями.
38. Формування та функції системи гіпоталамус-гіпофіз-статеві органи.
39. Становлення та регуляція менструальної функції. Вікові періоди розвитку дівчинки.
40. Вікові періоди розвитку дівчинки.
41. Неспецифічні запальні захворювання статевих органів у дівчаток: діагностика, лікування та реабілітація.
42. Специфічні запальні захворювання статевих органів у дівчаток: діагностика, лікування та реабілітація.
43. Етіологія, лікування та профілактика сінехії малих статевих губ.
44. Гірсутний синдром у дівчат.
45. Вірільний синдром у дівчат.
46. Адено-генітальний синдром у дівчат.
47. Передменструальний синдром у дівчат.
48. Аменорея у дівчат та підлітків.
49. Ювенільні маткові кровотечі: терапія та профілактика.
50. Аномалії розвитку статевих органів у дівчат: клініка, діагностика та лікування.

ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ: ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 4. ГІГІЄНА ТА ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ.

1. Гігієна дітей і підлітків, як галузь гігієни та санітарної практики. Основні проблеми дисципліни на сучасному етапі розвитку медичної науки. Особливості формування здоров'я дитячого населення в сучасних еколого-економічних умовах. Періодизація дитячого віку. Регіональні стандарти фізичного розвитку, вимоги до їх створення.

2. Поняття «здоров'я» у дитячому віці, критерії та показники здоров'я. Фізичний розвиток як основний показник здоров'я. Мета та задачі вивчення фізичного розвитку. Біологічні закони та соціальні закономірності росту і розвитку дитини. Роль лікаря-педіатра в організації медичних обстежень дитячих колективів, розробці заходів профілактики захворювань та контроль за їх здійсненням.

3. Методи гігієнічної оцінки стану здоров'я і фізичного розвитку індивідуума та колективу дітей. Комплексна оцінка фізичного розвитку дитини, розробка заходів біокорекції здоров'я. Оцінка стану здоров'я дитячого контингенту інноваційних навчальних закладів. Аналіз результатів медичного огляду дітей різних вікових груп.

4. Гігієнічні вимоги до організації режиму дня та навчального процесу в дитячих закладах різного типу. Типи режимів дня. Гігієнічні вимоги до режиму дня дітей різного віку.

5. Профілактичні рекомендації щодо покращання організації навчально-виховного процесу в школі. Обґрунтування віку початку навчання в школі. Критерії та алгоритм оцінки «шкільної зрілості». Роль лікаря-педіатра у роботі медико-педагогічної комісії.

6. Фізичне виховання як основний чинник біокорекції здоров'я. Форми і засоби фізичного виховання в дитячих установах різного типу. Загартування: загальні і спеціальні заходи, особливості їх проведення в закладах різного типу. Організація медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням у дошкільному навчальному закладі та школі. Функціональні обов'язки шкільного лікаря та лікаря дошкільного навчального закладу при проведенні медико-педагогічного контролю.

7. Значення формування «шкільного середовища», робочого місця, житлового простору дітей різного віку у зміцненні та збереженні їхнього здоров'я.

8. Гігієнічні вимоги до обладнання шкільного класу, комп'ютерного кабінету. Гігієнічні вимоги до конструкції та параметрів навчальних меблів як факторів забезпечення оптимальної пози учня за партою. Санітарні вимоги до застосування технічних засобів навчання.

9. Профілактичні рекомендації щодо санітарно-гігієнічних умов перебування учнів у навчальному закладі.

10. Особливості розміщення дитячих закладів різного типу у населених пунктах. Гігієнічні вимоги до земельної ділянки навчально-виховних закладів.

11. Особливості планування і санітарно-технічного обладнання будівель навчально-виховних закладів.

12. Нормативна база і алгоритм проведення санітарної експертизи проектів навчально-виховних закладів, предметів дитячого вжитку (книг, підручників, іграшок, взуття, одягу тощо).

13. Значення води та умов водопостачання населення в поширенні збудників інфекційних захворювань бактеріальної, вірусної, протозойної та гельмінтної етіології. Причини виникнення та ознаки епідемій водного походження. Заходи з профілактики.

14. Роль води у виникненні захворювань неінфекційного походження. Гігієнічне значення нестачі деяких мікроелементів води в розвитку ендемічного карієсу, флюорозу, зобу, хронічних неінфекційних захворювань.

15. Гігієнічне значення токсикологічних показників якості питної води. Водно-нітратна метгемоглобінемія. Хвороби "Мінамата", "Ітай-ітай", "Юшо". Заходи з профілактики неінфекційних захворювань серед населення.

16. Основні джерела забруднення поверхневих водойм, їх гігієнічна характеристика. Система заходів з охорони поверхневих водойм від забруднення стічними водами.

17. Основні джерела забруднення ґрунту, їх гігієнічна характеристика. Вплив забрудненого ґрунту на здоров'я населення та санітарні умови проживання. Роль ґрунту в поширенні інфекційних захворювань та інвазій. Ендогенні та антропогенні біогеохімічні провінції та захворювання неінфекційної етіології.

18. Основні забруднювачі атмосфери та їх гігієнічна характеристика. Оцінка якості атмосферного повітря та методика визначення показників ризику і впливу забруднювачів атмосфери на здоров'я населення. Система заходів з профілактики забруднення атмосфери.

19. Вплив забруднення атмосферного повітря на здоров'я та санітарні умови проживання населення. Методика визначення очікуваних ефектів у стані здоров'я населення в залежності від рівня та ступеня небезпеки забруднення атмосферного повітря.

20. Основні гігієнічні вимоги до планування, обладнання, режиму експлуатації лікувальних, діагностичних, допоміжних та побутових підрозділів стаціонару лікарняного закладу.

21. Гігієнічні нормативи мікроклімату, повітряного середовища, вентиляції, природного та штучного освітлення різних підрозділів лікарняного закладу, їх значення щодо ефективності лікування хворих і умов праці медичного персоналу.

22. Шкідливі та небезпечні фактори різних підрозділів лікарняного закладу (діагностичних, фізіотерапевтичних, бальнеологічних тощо), їх вплив на здоров'я пацієнтів.

23. Сучасні наукові концепції нормування рівнів опромінення. Особливості протирадіаційного захисту медичного персоналу та пацієнтів при роботі з закритими та відкритими джерелами іонізуючих випромінювань в сучасних медичних установах для дітей і підлітків.

24. Особливості формування здоров'я дітей різних вікових груп, які проживають на територіях, що мають підвищений радіаційний фон як природний, так і внаслідок радіаційного забруднення.

25. Медико-гігієнічні аспекти організації побуту, харчування, навчання дитячих контингентів. Організація медичного контролю за формуванням здоров'я дитячих критерійних контингентів. Профілактика шкідливих звичок у дітей та підлітків.

26. Фізіолого-гігієнічні основи харчування дітей різного віку з урахуванням індивідуальних потреб.

27. Теорії харчування, сучасні аспекти харчування дітей і підлітків. Аліментарні захворювання, класифікація, профілактика.

28. Гігієнічна характеристика різних груп харчових продуктів. Науково-технічний прогрес і його вплив на якість харчування дітей.

29. Генетично модифіковані продукти як гігієнічна проблема на сучасному етапі. Сучасні технології виробництва харчових продуктів для дітей. Поняття про продукти підвищеної біологічної цінності, біологічно активні добавки (БАДи), продукти-адаптогени.

30. Законодавча база в галузі гігієни харчування дітей та підлітків. Санітарно-просвітня робота лікаря-педіатра щодо раціонального харчування дітей і підлітків. Наукові основи організації раціонального та лікувально-профілактичного харчування в дитячих установах.

31. Методика гігієнічної оцінки адекватності харчування за меню-розкладкою, її корекція на основі аналізу стану здоров'я індивідууму та колективу дітей і підлітків. Штучна С-вітамінізація їжі, алгоритм її проведення в організованих дитячих колективах.

32. Гігієнічні вимоги до шкільного сніданку та асортименту шкільних буфетів. Особливості організації превентивного та дієтичного харчування у дитячих закладах.

34. Класифікація харчових отруєнь. Харчові отруєння мікробної природи, епідеміологічні особливості і заходи профілактики.

35. Харчові отруєння немікробної природи, їх профілактика. Вплив залишкових кількостей хімічних речовин у харчових продуктах на здоров'я дитячого населення.

36. Обов'язки медичних працівників лікувальної служби в розслідуванні випадків харчових отруєнь.

37. Нормативна база організації роботи харчоблоків дитячих установ, роль лікаря-педіатра в медико-санітарному забезпеченні їх роботи.

38. Основи санітарно-трудового законодавства в галузі гігієни праці, основні положення законодавчих документів, які регламентують працю підлітків.

39. Методика гігієнічної оцінки факторів виробничого середовища та прогнозування реакції організму на їх вплив.

40. Професійна орієнтація, професійний відбір і професійна консультація підлітків. Роль лікаря-педіатра у виборі професійного напрямку дитини на різних вікових етапах розвитку. «Фізіологічна ціна» опанування професійними навичками як прогноз успішності професійного вибору.

41. Гігієна праці медичних працівників у закладах охорони здоров'я.

42. Гігієнічне значення планування, обладнання, оптимального режиму експлуатації закладів охорони здоров'я як умов створення безпечних умов праці медичного персоналу.

43. Професійні шкідливості, гігієна та охорона праці медичного персоналу різних відділень лікарняного закладу (хірургічного, терапевтичного, інфекційного, психоневрологічного профілю та інших).

44. Професійні шкідливості, гігієна та охорона праці медичного персоналу діагностичних, фізіотерапевтичних, бальнеологічних, реанімаційних та інших специфічних відділень і лабораторій лікарняного закладу.

45. Законодавчі та організаційні заходи щодо охорони праці медичних працівників.

46. Особиста гігієна медичного персоналу в системі охорони здоров'я та забезпечення сприятливих умов праці й профілактики внутрішньо-лікарняної інфекції та профзахворювань.

Громадське здоров'я.

1. Теоретичні основи організації охорони здоров'я в Україні.
2. Принципи розвитку національних систем охорони здоров'я згідно з рекомендаціями ВООЗ.
3. Програма медичних гарантій для дітей.
4. Чинне законодавство України про охорону здоров'я та нормативні документи, що визначають діяльність закладів охорони здоров'я;
5. Класифікація закладів охорони здоров'я за сферами діяльності.
6. Органи виконавчої влади, які реалізують державну політику у сферах санітарного та епідемічного благополуччя населення.
7. Основна обліково-звітну документацію лікувально-профілактичних закладів, правила її оформлення
8. Організація статистичного обліку, методика розрахунку та аналізу статистичних показників;
9. Особливості медичного забезпечення сільського населення; чинники, що на нього

впливають.

10. Організація роботи служби екстреної медичної допомоги (ЕМД), її заклади.
11. Організація акушерсько-гінекологічної допомоги міському та сільському населенню.
12. Пологовий будинок, його функції, структура. Жіноча консультація, структура. Функції, показники діяльності. Роль жіночої консультації в антенатальній охороні плоду.
13. Організація лікувально-профілактичної допомоги дітям, основні типи закладів.
14. Організація епідеміологічного нагляду за здоров'ям населення.
15. Об'єкти та одиниці спостереження в епідеміологічному дослідженні
16. Вибір дизайну епідеміологічного дослідження.
17. Застосування методу описової статистики (абсолютні, відносні та середні величини, аналіз динаміки процесу).
18. Візуалізація статистичних даних.
19. Застосування методів аналітичної статистики в охороні здоров'я (метод стандартизації, кореляційно-регресійний аналіз, параметрична та непараметрична оцінка вірогідності результатів досліджень).
20. Вибір та оцінка показників параметричної статистики
21. Вибір та оцінка показників непараметричної статистики.
22. Показники, що характеризують здоров'я населення.
23. Детермінанти здоров'я, їх види та структура.
24. Визначення джерела інформації, розрахунок та оцінка демографічних показників.
25. Вплив показників механічного руху населення на організацію охорони здоров'я.
26. Показники малюкової та материнської смертності як інтегральні показники якості організації охорони здоров'я в країні.
27. Визначення джерела інформації, розрахунок та оцінка показників поширеності та захворюваності.
28. Визначення джерела інформації, розрахунок та оцінка показників захворюваності з тимчасовою втратою працездатності. Роль оцінки показників прийнятті управлінського рішення.
29. Визначення джерела інформації, розрахунок та оцінка показників інфекційної захворюваності. Роль оцінки показників прийнятті управлінського рішення.
30. Визначення джерела інформації, розрахунок та оцінка показників інвалідності. Роль оцінки показників в прийнятті управлінського рішення.
31. Визначення джерела інформації, розрахунок та оцінка показників госпітальної захворюваності. Роль оцінки показників прийнятті управлінського рішення.
32. Визначення джерела інформації, розрахунок та оцінка показників діяльності закладів охорони здоров'я. Роль оцінки показників прийнятті управлінського рішення.
33. Визначення поняття «первинна медичної допомоги» (ПМД). Основні принципи ПМД.
34. Облік роботи амбулаторно-поліклінічних закладів, методика вивчення і аналіз показників їх діяльності.
35. Облік роботи стаціонарів, методика вивчення і аналіз показників їх діяльності.
36. Класифікація факторів ризику, які впливають на здоров'я, методика їх вивчення.
37. Структура факторів ризику, що складають «Глобальний тягар хвороб».
38. Застосування методології вивчення поширеності факторів ризику серед населення (STEPS та ін).
39. Роль оцінки показників DALE, QALE в організації профілактичної діяльності ЗОЗ.
40. Організація роботи електронної системи охорони здоров'я. Електронні записи, електронні реєстри.
41. Організація роботи з медичною інформаційною системою (МІС).
42. Розробка управлінських рішень, спрямованих на покращання здоров'я населення.
43. Мета медичної експертизи та її види. Заклади, що проводять експертизу відповідного виду.
44. Види та ступінь непрацездатності
45. Завдання медичних закладів з медико-соціальної експертизи працездатності.
46. Тимчасова непрацездатність та її види. Етапи експертизи тимчасової непрацездатності.
47. Документи які засвідчують тимчасову непрацездатність. Функції листка непрацездатності.

48. Роль лікарсько-консультативної комісії (ЛКК) та медико-соціальної комісії (МСЕК) в експертизі тимчасової непрацездатності та оформлені документів що її засвідчують.
49. Особливості медичко-соціальної експертизи в дитячому віці.
50. Критерії та групи інвалідності.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ, НАВИЧОК ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА

1. Робота з хворим
2. Збирати скарги, анамнез хвороби, анамнез життя.
3. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта (свідомість, конституція, вгодованість) та оцінювати зовнішній вигляд (огляд шкіри, підшкірного жирового шару, пальпація лімфатичних вузлів, щитоподібної та молочної залоз), обстежувати стан кістково-м'язової системи, суглобів
4. Обстежувати стан органів дихання (огляд грудної клітки, пальпація грудної клітки, перкусія та аускультация легень).
5. Обстежувати стан системи органів кровообігу (огляд і пальпація ділянки серця та судин, перкусія меж серця і аускультация серця та судин).
6. Обстежувати стан органів травлення (огляд, перкусія, поверхнева і глибока пальпація).
7. Обстежувати стан сечовидільної системи (огляд поперекової ділянки, пальпація нирок).
8. Виділити провідний клінічний симптом або синдром
9. Поставити вірогідний (попередній) або синдромний діагноз захворювання .
10. Призначити та обґрунтувати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого з основними захворюваннями в клініці внутрішньої медицини.
11. Скласти план обстеження і обґрунтувати застосування кожного неінвазивного та інвазивного методу діагностики, що застосовують у клініці внутрішньої медицини.
12. Інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень.
13. Здійснювати диференціальну діагностику при основних симптомах і синдромах.
14. Поставити клінічний діагноз.
15. Визначати принципи та характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання.
16. Визначити необхідний режим та дієту хворого з основними захворюваннями в клініці внутрішньої медицини .
17. Визначити тактику вторинної профілактики хворих, які підлягають диспансерному нагляду.
18. Вести медичну документацію.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ: ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ІНТЕГРОВАНЕ ВЕДЕННЯ ХВОРОБ ДИТЯЧОГО ВІКУ

I. Аналіз лабораторних та інструментальних досліджень

19. Загальноклінічний аналіз крові
20. Загальноклінічний аналіз сечі
21. Аналіз сечі за Зимницьким
22. Аналіз сечі за Нечипоренком
23. Аналіз сечі на діастазу
24. Копрограма
25. Білок крові та його фракції
26. Гострофазні показники крові, ревмопроби
27. Глюкоза крові
28. Електроліти крові
29. Ліпідний профіль крові
30. Лужна фосфатаза крові
31. Трансамінази крові
32. Креатинін, сечовина крові
33. Загальний білірубін крові та його фракції, аналізувати криву Полачека
34. Коагулограма
35. Загальний імунологічний профіль крові
36. Серологічні реакції при інфекційних захворюваннях
37. Мікробіологічне дослідження біологічних рідин та виділень
38. Променеве дослідження ЦНС
39. Променеве дослідження органів грудної порожнини
40. Променеве дослідження черевної порожнини
41. Променеве дослідження сечової системи
42. Променеве дослідження кісток та суглобів
43. Електрокардіографія
44. Ендоскопічне дослідження бронхів
45. Ендоскопічне дослідження травного тракту
46. Ехокардіографія
47. Добовий рН-моніторинг стравоходу
48. Розрахунок ферротерапії для дітей різного віку.

II. Медичні маніпуляції

1. Проводити реєстрацію ЕКГ
2. Проводити ін'єкції лікарських речовин
3. Вимірювати артеріальний тиск
4. Проводити катетеризацію сечового міхура м'яким зондом
5. Алгоритм проведення бронхоскопії
6. Алгоритм проведення фіброгастродуоденоскопії
7. Виконувати штучне дихання, непрямий масаж серця
8. Визначати групи крові, резус-належність

III. Надання допомоги при невідкладних станах

1. Гіпертермічний синдром
2. Анафілактичний шок
3. Гостра дихальна недостатність
4. Гостра серцева недостатність
5. Невідкладна терапія при геморагічному синдромі у дітей.

6. Судомний синдром
7. Дифтерійний круп
8. Апноє при коклюші
9. Інфекційно-токсичний шок при менінгококовій інфекції
10. Набряк головного мозку при менінгітах та енцефалітах
11. Токсико-ексикоз при гострих кишкових інфекціях

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ. ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3. АКУШЕРСТВО І ГІНЕКОЛОГІЯ З ГІНЕКОЛОГІЄЮ ДИТЯЧОГО ВІКУ

1. Збирати та оцінювати гінекологічний анамнез.
2. Проводити огляд та пальпацію молочних залоз.
3. Проводити основні гінекологічні дослідження (огляд зовнішніх статевих органів, обстеження за допомогою дзеркал, бімануальне дослідження, ректальне дослідження). Особливості огляду дівчат (ректоабдомінальне обстеження).
4. Проводити забір матеріалу з піхви, уретри та цервікального каналу.
5. Проводити забір матеріалу для бактероскопічного та бактеріологічного дослідження у дівчат.
6. Інтерпретувати результати цитологічного, гістологічного, бактеріоскопічного бактеріологічного досліджень.
7. Інтерпретувати результати кольпоскопічного, УЗ дослідження.
8. Інтерпретувати результати тестів діагностики функціонального стану яєчників.
9. Складати план обстеження хворої при різних видах гінекологічної патології.
10. Планувати схеми лікування і профілактики при різних видах гінекологічної патології.
11. Розробляти алгоритм надання невідкладної допомоги при маткових кровотечах, «гострому животі».
12. Складати план передопераційної підготовки при планових та ургентних гінекологічних операціях. Ведення післяопераційного періоду.
13. Складати план обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі.
14. Проводити консультування з питань планування сім'ї та здійснювати підбір різних методів контрацепції.
15. Проводити консультування, діагностику, лікування та профілактику інфекцій, що передаються статевим шляхом.
16. Проводити консультування підлітків з питань планування сім'ї, визначати план обстеження перед використанням контрацепції.
17. Збирати та оцінювати акушерський анамнез.
18. Проводити зовнішнє акушерське обстеження вагітних: прийоми Леопольда, пельвіометрія, діагностика вузького тазу, аускультация серцебиття плода. Проведення внутрішнього акушерського обстеження.
19. Встановити термін вагітності та пологів, визначити передбачувану масу плода.
20. Оцінити внутрішньоутробний стан плода за даними КТГ, БПП, доплерометрії кровоплину в судинах пуповини.
21. Надавати акушерську допомогу при фізіологічних пологах. Ведення післяпологового періоду.
22. Визначати стан новонародженого за шкалою Апгар. Проводити первинний туалет новонародженого.
23. Оцінити характер пологової діяльності. Скласти схему медикаментозної корекції аномалій пологової діяльності.
24. Розробляти алгоритми надання невідкладної допомоги при акушерських кровотечах.
25. Розробляти алгоритми надання невідкладної допомоги при тяжких формах преєклампсії.
26. Розробляти алгоритми надання невідкладної допомоги при шоккових станах в акушерстві.
27. Розробляти алгоритми надання невідкладної допомоги при дистресі плода під час вагітності та пологів.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ: ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ГІГІЄНА ТА ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ.

1.Проводити аналіз питного режиму за результатами досліджень води в дитячих установах.

2.Вміти пов'язувати етіологію інфекційних і неінфекційних хвороб з якістю питної води. Розробити заходи з їх профілактики.

3.Оцінити умови скиду стічних вод у поверхневі водойми I чи II категорії водокористування.

4.Провести санітарну експертизу схеми каналізування населеного пункту, окремо розташованого об'єкту (лікарня, дитячий заклад).

5.Розробити заходи щодо санації ґрунту на земельних ділянках дитячих установ та з профілактики інфекційних і неінфекційних захворювань, зумовлених забрудненням ґрунту.

6.Організувати контроль і оцінювати показники мікроклімату в дитячих установах.

7.Скласти висновок про ефективність роботи вентиляційного та опалювального обладнання, кондиціонування повітря.

8.Дати рекомендації щодо організації штучного освітлення приміщень різного призначення, де перебувають діти.

9.Оцінити ефективність протирадіаційного захисту медичного персоналу при роботі з закритими і відкритими джерелами іонізуючого випромінювання.

10.Вміти оцінити функціональні зрушення в організмі дитини під впливом різних видів діяльності.

11.Дати рекомендації щодо організації режиму праці та формування виробничого середовища та здійснити професійний відбір підлітка.

12. Провести професійну консультацію підлітка.

13.Оцінити спектр несприятливих факторів виробничого середовища та здійснити професійний відбір підлітка.

14.Оцінити харчовий статус дитини та обґрунтувати потреби індивідууму в харчових речовинах.

15.Оцінити адекватність харчування в організованих дитячих колективах за меню-розкладкою

16.Дати гігієнічну оцінку шкільному сніданку.

17.Скласти алгоритм розслідування випадку харчового отруєння у дитячому колективі.

18.Проводити медичний контроль за процесом приготування їжі на харчоблоках дитячих установ різного типу.

19.Оцінювати вплив факторів навколишнього середовища на здоров'я дітей та підлітків.

20.Скласти алгоритм розробки регіональних стандартів фізичного розвитку.

21.Проводити оцінку стану здоров'я та фізичного розвитку індивідууму та колективу дітей.

22.Давати рекомендації щодо організації режиму дня, навчально-виховного процесу в закладах різного типу для дітей та підлітків.

23. Визначити функціональну готовність дитини до навчання у школі.

24.Давати гігієнічну оцінку умов шкільного середовища, робочого місця, житлового простору дитини.

25.Скласти алгоритм проведення гігієнічної експертизи проектів навчально-виховних закладів та предметів дитячого вжитку, вміти користуватись відповідною нормативною базою.

26.Оцінити медичне забезпечення фізичного виховання в дитячих закладах різного типу.

27.Проводити медико-педагогічний контроль за організацією фізичного виховання в дитячих закладах різного типу.

28.Скласти алгоритм організації загартування дітей різних вікових груп.

29.Орієнтуватись в інформаційному просторі санітарного законодавства та вміти використовувати його нормативну базу при організації профілактичних закладів/

Громадське здоров'я.

1. Визначення джерела інформації для оцінки здоров'я населення.

2. Обчислення та оцінка показників народжуваності.

3. Обчислення та оцінка спеціального показника народжуваності.

4. Обчислення та оцінка показників смертності
5. Обчислення та оцінка спеціальних показників смертності.
6. Обчислення та оцінка показників дитячої смертності
7. Обчислення та оцінка показників материнської смертності
8. Визначення типу населення
9. Обчислення та оцінка показника демографічного постаріння.
10. Визначення типу смертності немовлят
11. Обчислення та оцінка показників загальної захворюваності
12. Обчислення та оцінка показників госпітальної захворюваності.
13. Обчислення та оцінка показників інфекційної захворюваності
14. Обчислення та оцінка показників неінфекційної захворюваності
15. Обчислення та оцінка показників захворюваності з тимчасовою втратою працездатності.
16. Обчислення та оцінка показників інвалідності
17. Складання плану соціологічного дослідження.
18. Вибір методу візуалізації даних про здоров'я населення в залежності від цільової аудиторії.
19. Складання плану адвокаційної компанії щодо сприяння здоров'ю різного контингенту населення.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ: ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 5. ХІРУРГІЧНІ ХВОРОБИ

1. Поняття про медицину, що базується на доказах.
2. Рівні доказів та категорії рекомендацій.
3. Різниця між експериментальними та обсерваційними дослідженнями, основні види
4. обсерваційних досліджень.
5. Рандомізовані контрольовані дослідження та метааналізи: переваги та обмеження.
6. Принципи роботи з базами даних (MEDLINE (PubMed), EMBASE, Google Scholar,
7. UpToDate), що містять інформацію, необхідну для роботи в парадигмі медицини,
8. що базується на доказах.
9. Типова динаміка лабораторних показників при лікуванні гострої післягеморагічної
10. анемії
11. Особливості біохімічного аналізу крові при обтураційній жовтяниці
12. Біохімічні маркери LIRS
13. Біохімічні маркери SIRS та сепсису
14. Особливості біохімічного аналізу крові при розвитку вторинної паренхіматозної
15. жовтяниці на тлі підпечінкової
16. Зміни у коагулограмі при характерні для стану гіперкоагуляції
17. Зміни у коагулограмі при характерні для стану гіпокоагуляції
18. Ультразвукове дослідження органів черевної порожнини: підготовка пацієнтів,
19. показання, протипоказання, обмеження методики.
20. Ультразвукове дослідження органів черевної порожнини: підготовка пацієнтів,
21. показання, протипоказання, обмеження методики.
22. Ультразвукове дослідження м'яких тканин: підготовка пацієнтів, показання,
23. протипоказання, обмеження методики.
24. Ультразвукове дослідження судин верхніх та нижніх кінцівок: підготовка
25. пацієнтів, показання, протипоказання, обмеження методики.
26. Ультразвукове дослідження плевральних порожнин та легень: підготовка пацієнтів,
27. показання, протипоказання, обмеження методики.
28. Езофагогастродуоденоскопія: підготовка пацієнтів, показання, протипоказання,
29. обмеження методики.
30. Колоноскопія, сигмоскопія: : підготовка пацієнтів, показання, протипоказання,
31. обмеження методики.
32. Ендоскопічне ультразвукове дослідження: підготовка пацієнтів, показання,
33. протипоказання, обмеження методики.
34. Ангіографія судин верхніх та нижніх : підготовка пацієнтів, показання,
35. протипоказання, обмеження методики.

36. Ангіографія гілок черевної аорти: підготовка пацієнтів, показання, протипоказання,
37. обмеження методики.
38. Ангіографія судин головного мозку: підготовка пацієнтів, показання,
39. протипоказання, обмеження методики.
40. Коронарографія: підготовка пацієнтів, показання, протипоказання, обмеження
41. методики.
42. КТ та МРТ органів черевної порожнини: підготовка пацієнтів, показання,
43. протипоказання, обмеження методики.
44. КТ та МРТ грудної клітки: підготовка пацієнтів, показання, протипоказання,
45. обмеження методики.
46. КТ та МРТ головного мозку: підготовка пацієнтів, показання, протипоказання,
47. обмеження методики.

Форма підсумкового контролю успішності навчання - Підсумковий модульний контроль

Система поточного та підсумкового контролю

Вхідний контроль знань здійснюється шляхом комп'ютерного контролю

- Поточна успішність здобувачів оцінюються за традиційною 4-бальною шкалою.
- При цьому використовуються стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в ПДМУ (таблиця 1)

Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в ПДМУ

Таблиця 1

За 4-бальною Шкалою	Оцінка в ЄКТС	Критерії оцінювання
– 5 (відмінно)	– А	– Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
– 4 (добре)	– В	– Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	– С	– Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати

		інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
– 3 (задовільно)	– D	– Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	– E	– Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. володіє не менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
– 2 (незадовільно)	– FX	– Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	– F	– Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Після завершення вивчення всіх тем модуля проводиться конвертація оцінки за традиційною 4-бальною шкалою у багатобальну (максимум 120 балів) – конвертація сумарної оцінки поточної успішності за модуль – проводиться лише після поточного заняття, що передуює підсумковому модульному контролю. Конвертація проводиться за наступним алгоритмом: підраховується середня оцінка здобувача за традиційною 4-бальною шкалою, отримана протягом поточних занять, що належать до даного модуля (з точністю до сотих бала); для одержання конвертованої багатобальної сумарної оцінки поточної успішності за модуль середню оцінку отриману за традиційною 4-бальною шкалою треба помножити на коефіцієнт 24, або за таблицею 2. Винятком є випадок, коли середня за традиційною 4-бальною шкалою оцінка складає 2 бала. У цьому разі здобувач отримує 0 балів за багатобальною шкалою; середній бал поточної успішності розраховується на загальну кількість занять у модулі, а не на фактично відвідану здобувачем.

Уніфікована таблиця відповідності балів за поточну успішність, балам за ПМК, екзамен, та традиційній чотирихбальній оцінці

Таблиця 2

Середній бал за поточну успішність (А)	Бали за поточну успішність з модуля (А * 24)	Бали за ПМК з модуля (А*16)	Бали за модуль та/або екзамен (А*24 + А*16)	Категорія ЄКТС	За 4-бальною шкалою		
2	48	32	80	F FX	2 Незадовільно		
2,1	50	34	84				
2,15	52	34	86				
2,2	53	35	88				
2,25	54	36	90				
2,3	55	37	92				
2,35	56	38	94				
2,4	58	38	96				
2,45	59	39	98				
2,5	60	40	100				
2,55	61	41	102				
2,6	62	42	104				
2,65	64	42	106				
2,7	65	43	108				
2,75	66	44	110				
2,8	67	45	112				
2,85	68	46	114				
2,9	70	46	116				
2,95	71	47	118				
3	72	50	122			E	3 Задовільно
3,05	73	50	123				
3,1	74	50	124				
3,15	76	50	126				
3,2	77	51	128				
3,25	78	52	130	D	4 Добре		
3,3	79	53	132				
3,35	80	54	134				
3,4	82	54	136				
3,45	83	55	138				
3,5	84	56	140	C		4 Добре	
3,55	85	57	142				
3,6	86	58	144				
3,65	88	58	146				
3,7	89	59	148				
3,75	90	60	150				
3,8	91	61	152				
3,85	92	62	154				
3,9	94	62	156				
3,95	95	63	158				

4	96	64	160	В	
4,05	97	65	162		
4,1	98	66	164		
4,15	100	66	166		
4,2	101	67	168		
4,25	102	68	170		
4,3	103	69	172		
4,35	104	70	174		
4,4	106	70	176		
4,45	107	71	178		
4,5	108	72	180	А	5 Відмінно
4,55	109	73	182		
4,6	110	74	184		
4,65	112	74	186		
4,7	113	75	188		
4,75	114	76	190		
4,8	115	77	192		
4,85	116	78	194		
4,9	118	78	196		
4,95	119	79	198		
5	120	80	200		

До ПМК допускаються здобувачі, які:

- відвідали всі заняття (або відпрацювали пропущені заняття у встановленому порядку);
- отримали на комп'ютерному тестуванні необхідну кількість балів (75%), згідно існуючих вимог;
- виконали необхідний перелік практичних навичок;
- набрали конвертовану суму балів, не меншу за мінімальну;

ПМК проводиться в один день у два етапи: комп'ютерне тестування та теоретична складова. На першому етапі в день ПМК в кафедральному комп'ютерному класі здобувачі вищої освіти проходять тестування за 100 питаннями (час на виконання – 100 хвилин) з академічної бази КТІ-1, КТІ-2 для дисципліни «Внутрішня медицина». Кожна вірна відповідь за тестове завдання при складанні комп'ютерного контролю зараховується як 0,2 бали (максимально в сумі за перший етап, відповідно 20 балів). Результат складання здобувачем вищої освіти комп'ютерного контролю не є підставою для недопуску його до складання теоретичної частини ПМК. Екзаменаційний білет містить три конкретних базових теоретичних (практично-орієнтованих) питання, сформульовані таким чином, щоб еталонна відповідь здобувача вищої освіти на кожне орієнтовно тривала до 3-5 хвилин. Екзаменаційні білети затверджуються на раді медичного факультету №1 підписуються деканом, або його заступником. Не допускається виконання на екзамені будь-яких додаткових завдань до білетів (тестові завдання, написання рецепту та ін.). Кожне питання екзаменаційного білету оцінюється в межах 0-20 балів.

За підсумком складання комп'ютерного контролю та теоретичної частини іспиту здобувачу освіти виставляється сумарна оцінка від 0 до 80 балів, конвертація балів у традиційну оцінку не проводиться. За умов порушення здобувачем вищої освіти правил академічної доброчесності (п.2.2.5. Правил внутрішнього розпорядку) під час складання ПМК, отримані результати анулюються, студенту за відповідь виставляється оцінка «незадовільно» (0 балів).

Здобувачі вищої освіти які під час вивчення навчальної дисципліни мали середній бал поточної успішності від 4,50 до 5,0 звільняються від складання ПМК і автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку відповідно до таблиці 2, при цьому присутність здобувача освіти на ПМК є обов'язковою. У разі незгоди з оцінкою, зазначена категорія здобувачів вищої освіти

складає ПМК за загальними правилами. Складання та перескладання ПМК проводиться у відповідності до «Положення про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти» в Полтавському державному медичному університеті (https://www.umsa.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/mxC4WwFzo30tyw0zgWEeNPWTQdwCqntsG4GvXbU.pdf). Дозвіл на перескладання ПМК видається деканом у вигляді «Персональної відомості перескладання підсумкового контролю», який здобувач освіти отримує в деканаті під особистий підпис за пред'явленням індивідуального навчального плану. Результат перескладання ПМК засвідчується підписами всіх членів комісії у заліково-екзаменаційній відомості.

Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни застосовуються наступні методи навчання:

- вербальні (пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- практичні (різні види практичної діяльності здобувача під керівництвом викладача або самостійно);
- аналіз конкретних ситуацій;
- рольові ігри;
- «мозковий штурм»;
- відео-навчання.

Методика організації клінічних практичних занять передбачає необхідність:

- зробити здобувача учасником процесу надання медичної допомоги пацієнтам від моменту їх госпіталізації, обстеження, постановки діагнозу, лікування до виписки зі стаціонару;
- оволодіти професійними практичними навичками; навиками роботи в команді студентів, лікарів, інших учасників надання медичної допомоги;
- сформувати відповідальність здобувача як майбутнього фахівця за рівень своєї підготовки, її удосконалення протягом навчання і професійної діяльності.

Для реалізації зазначеного необхідно на першому занятті з відповідного модуля здобувачу надається докладний план його роботи в клініці, який включає:

- методи дослідження, які має засвоїти студент (або ознайомитись);
- алгоритми (протоколи) обстежень, постановки діагнозу, лікування, профілактики відповідно до стандартів доказової медицини;
- кількість пацієнтів для курації, яку має здійснювати здобувачів протягом циклу;
- доповіді історії хвороби пацієнта у навчальній групі, на клінічних обходах, практичних конференціях.

Курація пацієнта передбачає:

- з'ясування скарг хворого, анамнезу захворювання та життя, проведення опитування за органами та системами;
- проведення фізикального обстеження хворого та визначення основних симптомів захворювання;
- аналіз даних лабораторного та інструментального обстеження хворого;
- формулювання діагнозу хворого;
- призначення лікування;
- визначення заходів первинної та вторинної профілактики;
- доповідь результатів обстеження хворого командою здобувачів у навчальній групі, розбір під керівництвом викладача правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, обсяг призначеного обстеження, лікувальну тактику, оцінку прогнозу та працездатності.

На практичних заняттях здобувачі ведуть щоденники, у які вносять короткі відомості про хворих, обстежених під час практичного заняття, фіксують формулювання діагнозу, план обстеження хворого та призначене лікування.

Форми та методи оцінювання

Форми оцінювання: вхідний, поточний, підсумковий.

використовують індивідуальну та фронтальну перевірки знань, умінь і навичок студентів, а також підсумкові форми контролю.

Під час навчальних занять використовують індивідуальну та фронтальну перевірки знань, умінь і навичок студентів, а також підсумкові форми контролю.

Засоби діагностики результатів навчання (тести; ситуаційні задачі; матеріали клінічних розборів хворого, історії хвороби; матеріали лабораторних, функціональних, інструментальних та інших методів обстеження хворих).

Методами оцінювання:

- усний контроль,
- письмовий,
- тестовий,
- графічний,
- програмований контроль,
- практична перевірка,
- а також методи самоконтролю і самооцінки.

Усне опитування передбачає таку послідовність: формулювання запитань (завдань) з урахуванням специфіки навчальної дисципліни й вимог програми; підготовка студентів до відповіді та викладу знань; корегування викладених у процесі відповіді знань; аналіз і оцінювання відповіді.

Письмова перевірка здійснюється у формі перевіркової (контрольної) роботи. Основна перевага письмової перевірки – це те, що за короткий термін викладач має змогу скласти чітке уявлення про знання багатьох студентів. Результати перевірки чітко фіксовані. Письмові роботи зберігаються. Здобувачі мають змогу з'ясувати з викладачем деталі й неточності у власних відповідях, провести самоаналіз.

Для визначення рівня сформованості знань і вмінь з навчальної дисципліни користуються методом тестів. Використовуються тести відкритої форми (із вільно конструйованими відповідями) і тести закритої форми (із запропонованими відповідями).

Оцінка практичних навичок передбачає оцінювання оволодіння практичних професійних умінь і навичок, і проводять під час проведення практичних занять та під час підсумкового заняття.

Рекомендована література

I. Базова:

1. Внутрішні хвороби: у 2 частинах. Частина 1. Розділи 1—8: підручник / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник та ін. ; за ред. проф. Л.В. Глушка. — К. : ВСВ «Медицина», 2019. — 680с.
2. Внутрішні хвороби: у 2 частинах. Частина 2. Розділи 9—24: підручник / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник та ін. ; за ред. проф. Л.В. Глушка. — К. : ВСВ «Медицина», 2019. — 584с.
3. Голованова І.А., Белікова І.В., Ляхова Н.О. Організація та економіка охорони здоров'я: Посібник. Полтава 2021 р. 236с. <http://repository.pdmu.edu.ua/handle/123456789/19304>.
4. Гігієна та екологія: Підручник / [В.Г. Бардов, С.Т. Омельчук, Н.В. Мережкіна та ін.]; за редакцією В.Г. Бардова. – Вінниця: Нова Книга, 2020. - 472 с.
5. Акушерство і гінекологія у 2-х книгах. Книга 2. Гінекологія. Підручник. За ред. ак. НАН України В.І.Грищенка, професора М.О.Щербини. К.: ВСВ Медицина. 2020, 424с.
6. Хірургія. У 2-х т. : підручник [для студентів вищих мед. навч. закладів]. Т. 1 / за ред. : П. Г. Кондратенка, В. І. Русина ; С. О. Бойко, О. О. Болдіжар, П. О. Болдіжар [та ін.]. – Вінниця : Нова книга, 2019. – 702 с.

7. Хірургія. У 2-х т. : підручник [для студентів вищих мед. навч. закладів]. Т. 2 / за ред. : П. Г. Кондратенка, В. І. Русина ; С. О. Бойко, О. О. Болдіжар, П. О. Болдіжар [та ін.]. – Вінниця : Нова книга, 2019. – 702 с.
8. Хірургія : підручник / [Я. С. Березницький О. В. Білов, Л. С. Білянський та ін.] ; за ред. Я. С. Березницького. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 528 с.
9. Хірургія: Підручник / С.В, Малик, В.П. Польовий, М.В. Трофімов, В.Д. Шейко, та ін; за ред. С.В, Малика – ПП «Нова книга». – Вінниця, 2020. – 440 с.
10. Загальна хірургія : [підручник для студентів вищих навч. закладів МОЗ України] / за ред. Я. С. Березницького, М. П. Захараша, В. Г. Мішалова [та ін.]. – Вінниця : Нова Книга, 2018. – 342 с.
11. Фізикальні та інструментальні методи дослідження в дитячій кардіології. Навчально-методичний посібник. Крючко Т.О., Таняньська С.М., Коленко І.О., Кузьменко Н.В., Педченко Т.О. - Київ: ВСВ «Медицина», 2022, - 156 с.
12. Педіатрія. Національний підручник для студентів стоматологічних факультетів закладів вищої медичної освіти, за редакцією проф. Крючко Т.О.; Абатурова О.Є. – 3-є видання переробл. та допов. Київ: ВСВ «Медицина», 2021. – 224с.
13. 5. Основи педіатрії за Нельсоном: переклад 8-го англ. видання : у 2 томах. Том 1 / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – XIV, 378 с.

2. Допоміжна

1. ЕКГ в практиці / Д. Р. Хемптон ; за участю Д. Едлема ; наук. ред. пер.: Н. М. Середюк, О. З. Скакун ; пер. з англ. О. І. Ромаскевича = The ECG in Practice / John R. Hampton ; With contributions by David Adlam = ЭКГ в практике / Джон Р. Хэмптон ; при участии Дэвида Эдлэма : навчальний посібник : тримов. вид. - Пер. 6-го англ. вид.=6th ed.=Пер. 6-го изд. - К. : Медицина, 2018. - xx, 539 с.
2. Основи педіатрії за Нельсоном: переклад 8-го англ. видання : у 2 томах. Том 1 / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – XIV, 378 с.
3. Педіатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації/ За ред. проф. О. В. Тяжкої /Видання 5-тє. - Вінниця: Нова Книга, 2018. – 1152 с.
4. Педіатрія: Національний підручник: у 2 т. Том 1. За редакцією професора В.В. Бережного, К., 2013. – 1040 с.
5. Педіатрія: Національний підручник: у 2 т. Том 2. За редакцією професора В.В. Бережного, К., 2013. – 1024 с. Внутрішні хвороби : підручник, заснований на принципах доказової медицини : 2018/19 / Polish institute for Evidence Based Medicine (PIEMB) / Польський ін-т доказової медицини ; кер. проекту А. Кубец ; гол. ред. А. Яремчук-Качмарчик ; гол. ред. [розділів]: А. С. Свінціцький, П. Гаєвські. - 10 wydanie. - Краків : Практична медицина / Medycyna praktyczna, 2018. - 1632 с.
6. Невідкладні стани в загальнолікарській практиці : навчальний посібник. Т. 1 / за ред. В. М. Ждана ; В. М. Ждан, Є. М. Кітура, Г. В. Волченко та ін. ; МОЗ України, УМСА, Каф. сімейної медицини і терапії. - 2-е вид., доп. і перероб. - Львів : Магнолія 2006 : Видавець Марченко Т. В., 2020. - 255 с.
7. Ліхачов В. Акушерство, I том, ”Базовий курс ” підручник. 2021, 389с.
8. Ліхачов В. Акушерство, II том, ”Сучасна акушерська практика ” підручник, 2022, 509с.

Електронні ресурси

<http://moz.gov.ua/>
<http://umsa.edu.ua/>
<https://www.facebook.com/groups/1886783128212266/?ref=bookmarks>
<http://www.medliter.ru/?page=list&id=49>
<http://www.medscape.com/gastroenterology>
<http://ukrgastro.com.ua/>

<http://www.gastroscan.ru/>
<http://www.worldgastroenterology.org/>
http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20070319_128.html
<http://www.ginasthma.org>
<http://www.goldcopd.com>
<http://www.medscape.com/pulmonarymedicine>
<http://www.who.int/mediacentre/news/releases/2017/bacteria-antibiotics-needed/ru/>
<http://health-ua.com/>
<https://medprosvita.com.ua/>
<https://www.umj.com.ua/>
European Leukemia Net recommendations for the management of chronic myeloid leukemia: 2013/
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4915804/>
Chronic myeloid leukemia: ESMO Clinical Practice Guidelines for diagnosis, treatment and follow-up
/ http://annonc.oxfordjournals.org/content/23/suppl_7/vii72.full
Chronic Lymphocytic Leukaemia: ESMO Clinical Practice Guidelines /
<http://www.esmo.org/Guidelines/Haematological-Malignancies/Chronic-Lymphocytic-Leukaemia>
Guidelines for the diagnosis and treatment of chronic lymphocytic leukemia: a report from the
International Workshop on Chronic Lymphocytic Leukemia updating the National Cancer Institute-
Working Group 1996 guidelines / <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/18216293>
<http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr.html>
http://www.ifp.kiev.ua/doc/metodd/doc/metodrec_ukr.htm
<https://www.ersnet.org/>
<https://www.ueg.eu/home/>

Розробники:

Маслова Ганна Сергіївна – Зав.кафедри, д.мед.н., доцент;
Шапошник Ольга Анатоліївна - к.мед.н., доцент;
Крючко Тетяна Олександрівна, д.мед.н., професор;
Пода Ольга Анатоліївна, к.мед.н., доцент;
Саргош Оксана Дмитрівна, к.мед.н., доцент;
Громова Антоніна Макарівна, зав. каф., д.мед.н., професор.
Мітюніна Ніна Іванівна, к.мед.н., доцент
Должковий Сергій Вікторович, к.мед.н. доцент
Голованова Ірина Анатоліївна, д.мед.н., професор;
Белікова Інна Володимирівна, к.мед.н. доцент